

TOIMINTAKERTOMUS 2015

VERKKOPALVELUIDEN
SUOSIO JATKAA KASVUAAN

KOHTI KEVYEMPÄÄ
ORGANISAATIOA

SISÄLTÖ

- 2 Pääjohtajan katsaus
- 5 Kela lyhyesti
- 6 Toimintaympäristön muutokset heijastuvat Kelan tulevaisuuteen
- 8 Kela vuonna 2015
- 11 Hallinnon ja toiminnan kehittäminen
- 14 Kelan maksamat etuudet
- 24 Asiakaspalvelu ja palveluverkko
- 26 Henkilöstö ja osaamisen kehittäminen
- 27 Tilastointi, laskelmat ja tutkimus
- 28 Riskienhallinta
- 28 Kansainvälinen yhteistyö
- 29 Kestävä kehitys Kelassa
- 31 Kanta-palvelut
- 32 Hallituksen toiminta
- 34 Rahoitus
- 40 Toimielimet
- 42 Tuloslaskelma
- 44 Tase

PÄÄJOHTAJAN KATSAUS

KELAN TOIMINTAA 2015 voi kuvailla sanalla kehittäminen.

Vuoden aikana Kelalle luotiin uusi organisaatio hallinnon ja toiminnan toteuttaminen -hankkeessa (HAKE). Tätä kirjoittaessa olemme jo siirtyneet uuteen organisaatioon, joka on yksi toiminnallinen kokonaisuus. Se tuottaa lisäarvoa asiakkaille, sidosryhmille ja omistajille sekä sisäisille asiakkaille. Se myös madaltaa yksiköiden rajoja, lisää yhteistyötä ja helpottaa prosesseja.

KELAN HALLINTO KEVENI muutoksessa merkittävästi. 24 vakuutuspiiriä korvattiin 1.1.2016 alkaen 5 vakuutuspiirillä. Samalla etuuksiin liittyvä kehitys- ja ratkaisutyö erotettiin asiakaspalvelusta. Ensimmäistä kertaa Kelan historiassa asiakaspalveluun ja asiakkuuteen liittyvät tehtävät annettiin yhden tulosityksikön hoidettavaksi. Asiakkuuspalvelujen tulosityksikkö vastaa sekä asiakaspalvelusta kaikissa palvelukanavissa että asiakkaiden neuvonnasta ja ohjauksesta heidän tarpeidensa mukaisesti. Paikallisesta palvelusta vastaavat asiakaspalveluyksiköt.

Organisaatiouudistus ei vaikuttanut Kelan palvelupisteiden määrään. Muutos pystyttiin toteuttamaan myös ilman irtisanomisia.

Organisaatiouudistus ei olisi ollut mahdollista ilman hyvää yhteistyötä kelalaisten kesken. Työtä tehtiin tunteja laskematta yhteinen tavoite mielessä. Muutos jalkautettiin hyödyntämällä työ-

Pystyimme hoitamaan kasvavat hakemuskäärät samoilla resursseilla.

yhteisöviestinnän eri keinoja sekä esimiesten muutosvalmennuksen avulla. Vuoden aikana Yhteispeli-lehti taustoitti muutosta, ja keskustelua käytiin intranetin blogissa. Kelalaiset saivat esittää pääjohtajalle ja henkilöstöjohtajalle kysymyksiä, joihin vastattiin suorassa Kelavision lähetyksessä.

MAAN HUONO TALOUDELLINEN tilanne näkyy myös Kelassa. Työttömyysturva- ja asumistukihakemusten määrä on kasvanut joka vuosi vuodesta 2008. Pystyimme kuitenkin hoitamaan kasvavat hakemuskäärät samoilla resursseilla kuin vuotta aiemmin. Käsitelyajat pysyivät pitkälti tavoitteiden mukaisina. Kela on tehokas ja luotettava sosiaaliturvan toimeenpanija. Yhtenäiset palveluprosessit ja tehokkaat valtakunnalliset tietojärjestelmät mahdollistavat asiakkaiden asioiden tehokkaan käsittelyn. Kovasta työpaineesta huolimatta olemme selvinneet vaativassa tilanteessa hyvin.

Vuoden aikana toteutettiin myös maan hallituksen Kelalle määräämä ylimääräinen yli 10 miljoonan euron pysyvä säästövaatimus toimintakuluista. Säästöt toteutettiin tarkalla henkilöstösuunnittelulla, kulujen karsimisella sekä vähentämällä kirjepostia.

KELAN VERKKOPALVELUIDEN SUOSIO jatkoi kasvuaan myös vuonna 2015. Kela.fi-sivuilla käytiin 27,5 miljoonaa kertaa, ja eri verkkosoihintipalveluihin kirjauduttiin yhteensä noin 20 miljoonaa kertaa. Yhä useampi asiakas saa siis asiansa hoidettua helposti ja nopeasti, ja yhä useampi hoitaa asiansa mobiilisti eli älypuhelin tai tablettia käyttäen.

Yli 60 % hakemuksista tulee Kelaan verkossa. Myös liitteiden lähettäminen verkossa on entistä suositumpaa. Erityisesti sosiaalisessa mediassa olleen viestintäkampanjan siivittämänä jo 46 % hakemuksiin tarvittavista liitteistä lähetettiin verkossa.

Lokakuussa saimme toivottaa uuden johtajan tervetulleeksi taloon. Kuntaliiton johtaja **Kari-Pekka Mäki-Lohiluoma** valittiin Kelaan johtajaksi sen jälkeen, kun johtaja **Helena Pesola** oli jäänyt kesällä eläkkeelle.

PERUSTOIMEENTULOTUKI siirtyy Kelan hoidettavaksi 2017. Viime vuonna siirtoa valmisteltiin erityisesti yhteistyössä Kuntaliiton ja kuntien kanssa. Myös tietojärjestelmän rakentaminen saatiin hyvälle mallille. Vantaan kaupungin ja Kelan toimeentulotuen palveluyhteistyö jatkui myönteisen palautteen ja toimivan yhteistyön ansiosta.

Syksyllä Kela sai valmisteltavakseen aivan erityisen sosiaaliturvan yksinkertaistamiseen liittyvän hankkeen, kun Kelan johtama tutkimuskonsortio valittiin tekemään hallitusohjelmassa mainittu perustulokokeilun esiselvitys. Perustulokokeilulla voidaan konkreettisesti kokeilla sosiaaliturvan yksinkertaistamista ja muuttamista kannustavammasiksi.

Kiitän Kelan henkilökuntaa, luottamushenkilöitä, hallitusta, valtuutettuja ja asiakkaita vuodesta 2015.

Liisa Hyssälä

Elämässä mukana –

KELA LYHYESTI

KANSANELÄKELAITOS (KELA) HUOLEHTII Suomessa asuvien sosiaaliturvasta eri elämäntilanteissa. Kelan hoitamaan sosiaaliturvaan kuuluvat lapsiperheiden tuet, sairausvakuutus, kuntoutus, työttömän perusturva, asumistuki, opintotuki, vammaisetuudet ja vähimmäiseläkkeet.

KELA ON lähellä asiakasta. Sosiaaliturvaetuuksien ratkaisua koskeva päätöksenteko on hajautettu vakuutuspiirien toimistoihin. Ne tekevät ratkaisupäätökset lähes kaikista etuuksista. Osa päätöksistä tehdään erikoistuneissa yksiköissä tai keskuksissa.

KELA TOIMII eduskunnan valvonnassa. Sen hallintoa ja toimintaa valvovat eduskunnan valitsemat 12 valtuutettua ja heidän valitsema 8 tilintarkastajaa. Laitoksen toimintaa johtaa ja kehittää 10-jäseninen hallitus.

KELA TURVAA väestön toimeentuloa, edistää terveyttä ja tukee itsenäistä selviytymistä.

Ihmistä arvostava
Osaava
Yhteistyökykyinen
Uudistuva

Kelan arvot

muutoksissa tukena

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET HEIJASTUVAT KELAN TULEVAISUUTEEN

KESKIPITKÄLLÄ AIKAVÄLILLÄ sosiaaliturvan suurimmat haasteet liittyvät talous- ja työllisyyskehitykseen ja siitä johtuvaan julkisten menojen sopeutuspaineeseen. Kansainvälistä taloudellista ja poliittista kehitystä on vaikea ennakoida. Koska Suomi on pieni ja avoin talous, kansainväliset kriisit ja talouden suhdanteet vaikuttavat suoraan maamme talousnäkyymiin.

Suomen valtiontalous on ollut vuodesta 2009 alijäämäinen. Kuntataloudessa alijäämä on jatkunut jo vuodesta 2001. Talouskehityksen on ennakoitu olevan heikkoa vielä vuonna 2016. Työttömyys pysyy korkealla tasolla ja pitkäaikaistyöttömyys lisääntyy. Paineet etuusmenojen lisääntymiseen ovat suuret. Vuodesta 2015 vuoteen 2016 työttömyysturvan ja asumistuen menojen arvioidaan kasvavan yhteensä yli 200 milj. euroa. Vuonna 2016 julkisen talouden velka rikkoo kriittisen 60 %:n rajan, jonka EU on asettanut: velan on arvioitu olevan 62 % bruttokansantuotteesta. Vaarana on, että Suomen luottoluokitus heikkenee ja lainanhoitokulut kasvavat.

Julkisen talouden sopeuttamistoimet johtavat entistä tuntuvampiin sosiaaliturvan leikkauksiin ja rakenteellisiin muutoksiin. Kuntatalouden leikkauksia on hoidettu siirtämällä kuntien tehtäviä valtion hoidettavaksi. Vuoden 2017 alusta perustoimeentulotuki siirtyy Kelan hoidettavaksi. Uudistus lisää ihmisten yhdenvertaisuutta ja mahdollistaa erilaisten perusturvaetuuksien yhdenmukaistamisen. Kääntöpuolena voi olla etuusmenojen kasvu.

Leikkauksia ja rakenteellisia uudistuksia

Valtiontalouden sopeuttamis- ja säästötoimenpiteistä osa on kohdistunut myös Kelaan. Kelan toimintamenoja supistettiin vuonna 2015 ja supistetaan lisää vuonna 2016.

Sekä leikkaukset että rakenteelliset uudistukset tarkoittavat

muutoksia lainsäädäntöön. Suurimmat muutokset tulevat todennäköisesti sote-uudistuksen vuoksi.

Pienempiä muutoksia tehdään jatkuvasti. Asumistuen menot kasvavat vuodesta 2014 vuoteen 2016 arviolta 320 milj. eurolla. Kustannuksia ovat lisänneet erityisesti vuoden 2015 uusi asumistukilaki sekä työttömien määrän kasvu. Toisaalta asumistuen menojen kasvua hillitään vuodesta 2016 alkaen leikkaamalla tukea. Kansaneläkeindeksiin sidottujen etuuksien indeksikorotus leikattiin 0,4 %:iin vuonna 2015. Säästöjä kohdistettiin mm. lapsilisiin, hammashoittoon ja matkakorvauksiin.

Vuodesta 2015 vuoteen 2016 Kelan kokonaismenot pysyvät reaalisesti lähes ennallaan, vaikka työttömyysturvan ja asumistuen menojen arvioidaan vielä kasvavan. Koska inflaatio jäi negatiiviseksi vuonna 2015, kansaneläkeindeksiin sidotut etuudet pienenevät vuoden 2016 alussa 0,4 %. Hallitus luopui pysyvästi opintotuen ja lapsilisän indeksitarkistuksista, joten niiden euro-määrät eivät pienene. Takuueläkkeeseen tehdään tasokorotus. Sairaanhoidovakuutuksen etuusmenoja vähennetään yli 200 milj. eurolla vuonna 2016. Nämä säästöt kohdistuvat lääkkeiden, lääkärinpalkkioiden, hammashoidon, tutkimuksen ja hoidon sekä matkojen korvauksiin ja kuntoutukseen.

Hallitusohjelman linjaukset vaikuttavat pidemmälläkin aikavälillä. Osittaisten indeksijäädysten ja osin indeksisidonnaisuudesta luopumisen vaikutus Kelan etuusmenoihin vuonna 2020 on vuositasolla noin 450 milj. euroa. Myös etuusleikkaukset ovat tuolloin samaa tasoa.

Uusi työeläkejärjestelmä tulee voimaan vuoden 2017 alusta. Aktuaariryhmän vuoteen 2080 ulottuvien laskelmien mukaan eläkeuudistus kasvattaa Kelan etuusmenoja, mutta suhteutettuna bruttokansantuotteeseen menot pysyvät kuitenkin ennallaan. Las-

Lähivuosien haaste on säilyttää perusturva-etuuksien riittävä taso sekä kannusteet yrittämiseen ja työntekoon.

kelmat tarjoavat lähtökohdan esimerkiksi väestön ikääntymisen vaikutusten ja rahoituskysymysten tarkastelulle. Kansaneläkkeen ja takuueläkkeen suhde työeläkkeisiin sekä kansaneläkkeen ja takuueläkkeen välinen yhteys nousevat keskusteluun. Työsuhteitten mahdollinen hapertuminen ja haurastuminen lisäävät Kelan työttömyys- ja eläketurvan merkitystä köyhyyden ja syrjäytymisen estäjänä. Osittaisena vastauksena tähän pääministeri Juha Sipilän hallitus on päättänyt aloittaa perustulokokeilun, joka ajoittuu vuosille 2017 ja 2018. Kela koordinoi hanketta.

Sairausvakuutuksen merkitys erityisesti perusterveydenhuollon rahoittajana on kasvanut 2000-luvulla. Työterveyshuolto korvaa yhä laajemmin työikäisten perusterveydenhuollon palveluita. Kasvukeskuksissa työterveyshuollon osuus perusterveydenhuollon menoista on jo yli kolmannes. Yksityislääkäriarvostuksen korvausmenot ovat pysyneet samalla tasolla jo usean vuoden ajan. Yksityisiä yleislääkäripalveluita käytti väestöstä vähintään joka kymmenes.

Sote-uudistus ja pyrkimys yksikanavaiseen rahoitusjärjestelmään saattavat vaikuttaa Kelan hoitamaan sairausperusteiseen korvausjärjestelmään.

Kela on mukana syrjäytymisen ehkäisyssä. Huono-osaisuuden on tutkimuksissa todettu kasautuvan. Terveysteen, talouteen ja työhön liittyvät ongelmat pakkautuvat yhä useammin samoille henkilöille. Esimerkiksi työmarkkinatuen saajista yli 70 % kokee taloudellisen tilanteensa vaikeaksi, ja melkein joka toisella heistä on pysyvä vamma tai sairaus. Tästä seuraa köyhyyttä ja syrjäytymistä. Työmarkkinatuen saajien keskeinen toimeentulon lähde ovat Kelan etuudet. Lähivuosien haaste on säilyttää perusturvaetuuksien riittävä taso sekä kannusteet yrittämiseen ja työntekoon. Meneillään on useita tutkimus- ja toimenpideohjelmaa, joilla syrjäytymisen mekanismeja selvitetään ja tarjotaan malleja syrjäytymis- ja terveysongelmien vähentämiseksi. Tutkittuun tietoon ja näyttöön perustuvat toimenpiteet otetaan entistä vahvemmin osaksi yhteiskunnallista päätöksentekoa. Kela on keskeisesti mukana useimmissa näistä toimenpiteistä.

Työelämän vaatimusten koventuminen ja varhaisten eläkereittien sulkeminen asettavat vaatimuksia kuntoutusjärjestelmälle. Kela on merkittävä kuntoutuksen järjestäjä sekä kuntoutuksen kehittäjä ja tutkija.

Kuntoutusjärjestelmän monimuotoisuus ja palvelujärjestelmien hajanaisuus vaikeuttavat oikean kuntoutustahon ja toimenpiteen löytymistä. Kuntoutuksen onnistumisessa tarvitaan julkisen terveydenhuollon, työterveyshuollon, Kelan, työeläkejärjestelmän sekä sosiaali- ja työvoimahallinnon parempaa yhteistyötä. Sosiaali- ja terveyspalvelujen rakenneuudistukset sekä kuntarakenteiden muutokset vaikuttavat kuntoutuspalvelujen kehittämiseen ja palvelujen toteuttamismalliin. Tässäkin tarvitaan laaja-alaista arviointia ja tutkimusta.

KELA VUONNA 2015

VANTAAN KAUPUNGIN JA KELAN palveluyhteistyö toimeentulotessa jatkui. Vantaalla Kelan toimistoissa palveluneuvojat ottavat vastaan kuntalaisten toimeentulotukihakemuksia ja kirjaavat ne Vantaan kaupungin asiakastietojärjestelmään. Palveluyhteistyön toimintamalli jatkaa ja syventää vuoden 2014 alussa alkanutta Kelan ja Vantaan kaupungin yhteistyötä. Syvennetty toimintamalli liittyy valtioneuvoston kuntakokeiluihin. Pilotti tukee perustoimeentulotuen siirtymistä Kelan hoidettavaksi 2017 alussa.

Erityisesti elämäntilanteen suurissa muutoksissa Kela suosittelee asiakkailleen ajanvarausta. Tällöin palveluneuvoja pystyy karvoittamaan asiakkaan kokonaistilanteen ja arvioimaan, mitä tukia hänen kannattaa hakea. Ajanvaraus on ollut mahdollista vuodesta 2013, ja sitä käyttää kuukausittain noin 3 400 asiakasta. Palvelu saa asiakkailta kiitosta.

Lääkeostotietojen välittyminen apteekeista Kelaan nopeutui uuden välitysmenettelyn ansiosta. Kela kehitti sitä apteekkien kanssa. Vuoden 2016 alussa voimaan tullut 50 euron vuotuinen alkuomavastuu vaatii nopean tiedonsiirron.

Kela osallistui Kotimaisten kielten keskuksen (Kotus) Virka-kielikampanjaan. Kampanjan Onnistumistarinat-kilpailussa Kelan selkokieliä esitteitä käsittelevä kirjoitus sijoittui kolmanneksi. Kampanjan yhteydessä Kelaan perustettiin myös nimistötyöryhmä, jonka työ tuli ajankohtaiseksi organisaatiouudistuksen vuoksi. Kelan asiakastekstejä on selkeytetty systemaattisesti vuodesta 2011. Työtä koordinoi Kelan selkeysverkosto.

Vähemmän paperia, kestävämpää kehitystä

Kestävän kehityksen tavoitteen mukaisesti Kela luopui suurelta osin vastauslähetyksuorten ja tunnusten käytöstä. Myös muita kir-

jeitä vähentäviä uudistuksia tehtiin. Esimerkiksi työttömyysturvan saaja voi valita, haluaako hän täyttää työttömyysajan ilmoituksen verkossa vai paperilla.

Turvapaikanhakijoiden määrän merkittävä kasvu syksyllä herätti julkisuudessa kysymyksiä, voivatko he saada Kelan etuuksia. Asiasta viestittiin paitsi median kautta myös suoraan vastaanottokeskuksiin. Kelan palveluista tehtiin video turvapaikan saaneille. Se tekstitettiin somaliksi, arabiaksi, kurdin soraniksi ja farsiksi.

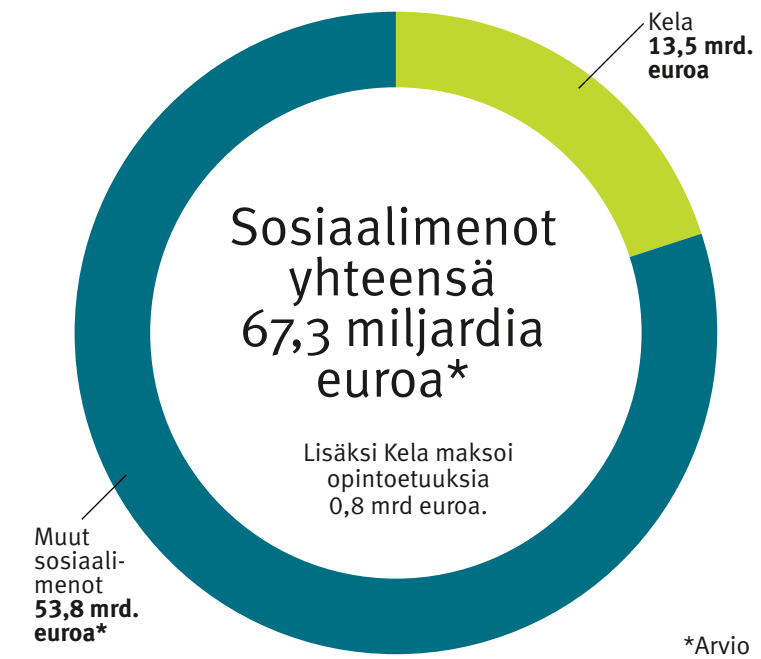
Asiakasviestintä keskittyi yhä enemmän Kelan palvelukanavien ja eri asiointitapojen markkinointiin. Verkkomainontaa kohdistettiin erityisesti suurille asiakasryhmille, kuten opiskelijoille, lapsiperheille ja työttömille. Syksyllä verkkoasiointipalvelua markkinoitiin näkyvästi sosiaalisen median kanavissa. ”Odottamattoman helppo asioida” -kampanjaan kuului lyhyitä videoita sekä Kelaa mitkä palvelut -verkkotesti ja infografiikkaa. Kampanja toteutettiin Kelan sosiaalisen median kanavissa ja display-mainonnalla eri sivustoilla.

Syksyllä jatkettiin uudistuneen opintolainahyvityksen markkinointia korkeakouluopiskelijoille. Kela piffaa -kampanja toteutettiin verkon lisäksi myös 11 opiskelijaravintolassa jakamalla erilaista materiaalia ja Kela piffaa -pähkinäpusseja.

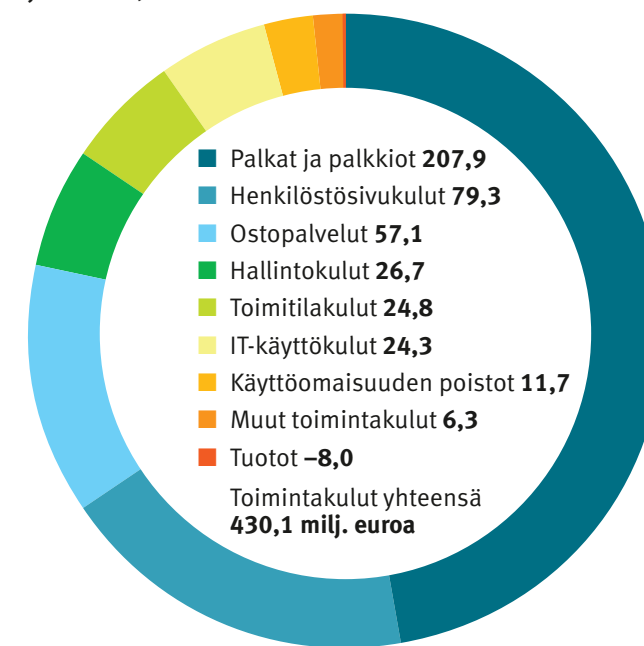
Äitiyspakkaukseen liittyvää viestintää kehitettiin aloittamalla yhteistyö ulkoministeriön kanssa. Kevästä alkaen suurlähetystöt ovat voineet tilata julkisuustyönsä tueksi äitiyspakkauksen.

Kelan uutiskirjeillä tavoitettiin yli 18 000 median, työnantajien ja terveydenhuollon edustajaa sekä kansainvälisestä sosiaaliturvasta kiinnostunutta.

Kelan etuuksien osuus sosiaalimenoista vuonna 2015

Toimintakulujen jakautuminen 2015 (milj. euroa)

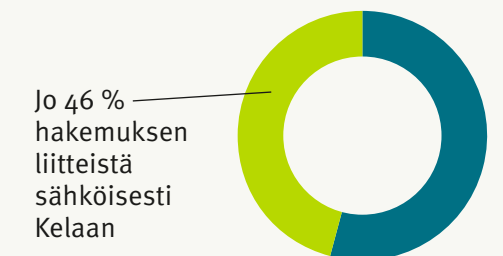

Asiakaspalvelu keskiöön

Asiakaspalvelulle kiitosta: verkkopalvelu, toimisto, yhteispalvelu ja puhelin

> arvosana asiakkailta **8,1**

Vähemmän kirjepostia, enemmän sähköisiä hakemuksia

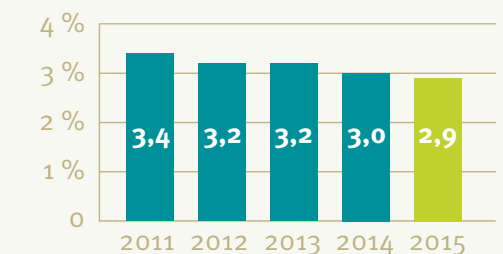

Kysy Kelasta -keskustelupalstat

- lapsiperheiden etuudet
- opiskelijoiden etuudet
- työttömyysturva
- sairausajan etuudet
- eläke-etuudet
- sotilasavustus

Parhaimmillaan lähes 30 000 asiakasta/kk

Yhä tehokkaampaa toimintaa: Toimintakulut/kokonaiskulut, %

KELA VUONNA 2015

Verkkopalvelut uudistetaan asiakaslähtöisesti

Kela.fi-sivuja kehitetään verkkopalveluksi, joka mukautuu asiakkaan elämäntilanteen mukaisesti, ohjaa ja tukee asiakasta etuuskien hakemisessa sekä auttaa häntä Kelaan liittyvien asioiden seuraamisessa ja hallinnassa. Loppuvuodesta saatiin valmiiksi lapsiperheiden ja alle 16-vuotiaan vammaistuesta kertovat osiot. Sivujen kehityksessä otetaan huomioon myös niiden jatkuvasti lisääntyvä käyttö mobiililaitteilla.

Kysy Kelasta -keskustelupalstoja kehitettiin niin, että asiakkaat voivat kysyä myös asumistuesta, työttömyysturvasta, asevelvollisen tuista ja sairausajan etuuksista. Parhaimmillaan palstoilla on käynyt lähes 30 000 asiakasta kuukaudessa. Suosituin on edelleen lapsiperheiden palsta, jolle kirjoitetaan kuukaudessa noin 1 000 kysymystä ja vastausta. Fråga FPA -palsta avattiin joulukuussa.

Uusi vuorovaikutteinen Sinetti-intranet otettiin käyttöön maaliskuussa. Viestinnällisen intranetin lisäksi työtä tukevat yhteiset ja omat työtilat, joiden käyttöä on harjoiteltu innokkaasti eri puolilla organisaatiota.

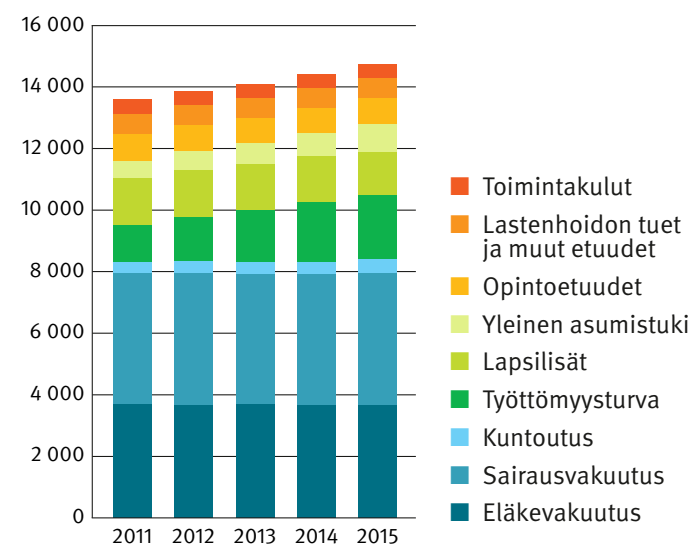
Syyskuussa avattiin verkkopalvelu Hoitopaikanvalinta.fi, joka tarjoaa ajankohtaista tietoa terveystalvelujen käyttämisestä, potilaan oikeuksista ja korvauksista.

Suurin osa suomalaisista sai vuonna 2015 Kelan etuuksia. Kelan etuusrahastojen kokonaiskulut olivat 14,7 mrd. euroa, mikä oli 2 % enemmän kuin edellisenä vuonna. Kokonaiskuluista 14,3 mrd. euroa oli etuuskuuluja. Toimintakulujen osuus etuusrahastojen kokonaiskuluista oli 2,9 %.

Toimintatietoja Kelasta

	2015	2014	2013	2012	2011
Kokonaiskulut, mrd. €	14,7	14,5	14,0	13,5	12,9
Etuuskulut, mrd. €	14,3	14,0	13,6	13,1	12,5
Toimintakulut/ kokonaiskulut, %	2,9	3,0	3,2	3,2	3,4
Etuuskulut/BKT, %	6,9*	6,8	6,7	6,6	6,3
Etuuskulut/ sosiaalimenot, %	21,3	21,4	21,4	21,8	21,9
Etuuskulut/asukas, €/v	2 607	2 561	2 486	2 416	2 309
Henkilöstö 31.12.	5 968	6 008	6 108	6 135	6 146

Kelan etuudet ja toimintakulut 2011–2015 (milj. euroa, vuoden 2015 rahana)

HALLINNON JA TOIMINNAN KEHITTÄMINEN -HANKE

HALLINNON JA TOIMINNAN KEHITTÄMINEN -HANKE (HAKE) ja siinä toteutettu organisaatiouudistus viimeisteltiin vuoden 2015 aikana. Kyseessä on yksi Kelan historian suurimmista hallinnon uudistuksista.

Uudesta organisaatiosta on hyötyä niin asiakkaille, sidosryhmille ja omistajille kuin sisäisille asiakkaillekin. Yksiköiden rajat madaltuvat, prosessit paranevat ja yhteistyö lisääntyy.

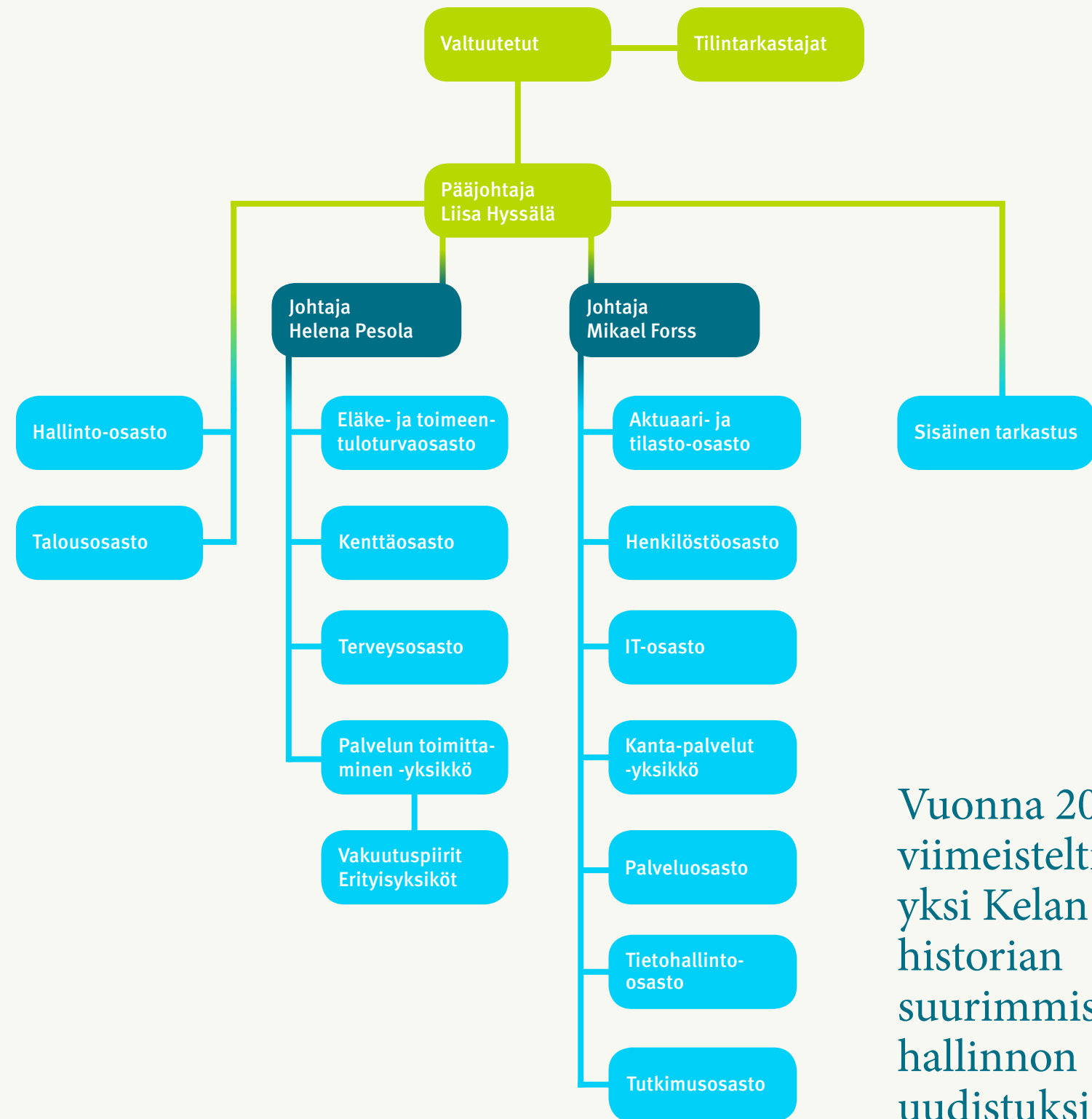
Hallitus päätti joulukuussa 2014, että Kelaan muodostetaan 6 toiminnallista tulosityksikköä. Kesäkuussa 2015 hallitus hyväksyi uuden työjärjestyksen, joka sisältää uudet tulosityksiköt ja niiden tehtävät. Kelan tulosityksiköt ovat Asiakkuuspalvelut, Etuuspalvelut, Kehittämispalvelut, ICT-palvelut, Yhteiset palvelut ja Esikunta-palvelut. Uusi työjärjestys tuli voimaan 1.1.2016.

Kesäkuussa hallitus myös päätti, että 24 vakuutuspiiristä luovutaan ja 1.1.2016 alkaen Kelassa Etuuspalvelujen tulosityksikössä on 5 vakuutuspiiriä: Eteläinen, Läntinen, Keskinen, Itäinen ja Pohjoinen vakuutuspiiri.

Samalla etuuksiin liittyvä kehitys- ja ratkaisutyö erotettiin asiakaspalvelusta. Ensimmäistä kertaa Kelan historiassa asiakkuuspalvelut saivat oman tulosityksikkönsä. Asiakkuuspalvelujen tulosityksikkö vastaa asiakaspalvelusta kaikissa palvelukanavissa sekä asiakkaiden neuvonnasta ja ohjauksesta asiakkaiden tarpeiden mukaisesti. Alueellisesta asiakaspalvelusta vastaa 6 asiakaspalveluyksikköä: Eteläinen, Pääkaupunkiseudun, Itäinen, Keskinen, Läntinen ja Pohjoinen asiakaspalveluyksikkö.

Uudessa organisaatiossa yksiköiden rajat madaltuvat, prosessit paranevat ja yhteistyö lisääntyy.

Kelan organisaatio 2015

Vuonna 2015 viimeisteltiin yksi Kelan historian suurimmista hallinnon uudistuksista.

Kelan organisaatio 1.1.2016 alkaen

KELAN MAKSAMAT ETUUDET

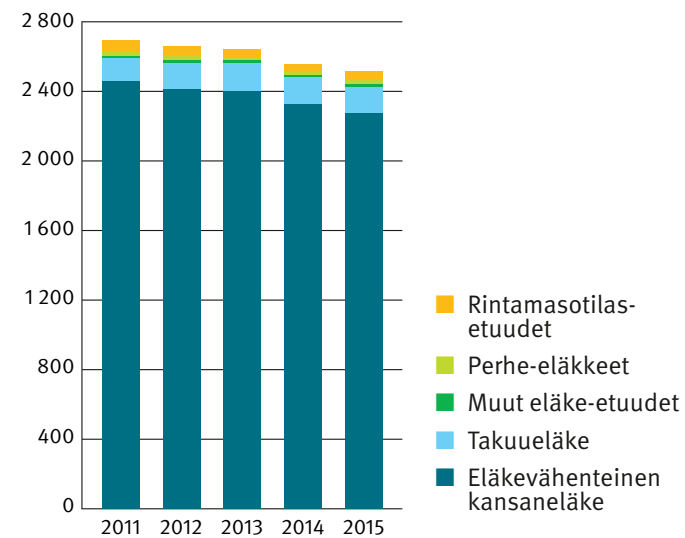
KELAN ETUUSKULUT olivat yhteensä 14,3 mrd. euroa. Ne kasvoivat edellisvuodesta 2,1 %.

Eläkevakuutuksen etuusmenot säilyivät lähes ennallaan, ja sairausvakuutuksen menot kasvoivat 1,6 % vuodesta 2014. Muut sosiaaliturvamenukasvoivat 4,1 %.

Eläke- ja vammaisetuudet

Vuonna 2015 Kelan eläke-etuuksia maksettiin 2 503 milj. euroa, mikä on 2,2 % vähemmän kuin edellisellä vuonna. Vammaisetuuksia maksettiin 620 milj. euroa. Menot kasvoivat 1,1 % edellisestä vuodesta.

Maksetut eläke-etuudet 2011–2015 (milj. euroa, vuoden 2015 rahana)

Kelan eläke-etuuksien saajia oli vuoden päättyessä 662 000. Määrä pieneni edellisvuodesta 1,7 %. Suhteellisesti eniten väheni rintamalisän saajien määrä.

Varhennetun ja lykätyn vanhuuseläkkeen saajien määrä kasvoi. Takuueläkettä sai vuoden lopussa lähes yhtä moni kuin edellisvuonna. Täyden kansaneläkkeen saajia oli edellisen vuoden tavoin 82 000.

Vammaisetuuksien saajia oli vuoden 2015 lopussa 314 000, mikä on 1,3 % edellisvuotista enemmän. Suhteellisesti eniten lisääntyi 16 vuotta täyttäneen vammaistuen saajien määrä. Kesäkuussa 2015 voimaan tullut lakimuutos yhtenäisti vammaisetuuksien myöntämisperusteita. 16 vuotta täyttäneen perusvammaistuki ei enää edellytä sairaudesta aiheutuvia erityiskustannuksia. Korotettua tai ylintä eläkettä saavan hoitotukea ja ylimääräistä rintamalisää saaville maksettavaa veteraanilisää sai vuoden lopussa 4 400 henkilöä.

Sairausvakuutusetuudet

Sairausvakuutuksen etuusmenot ilman kuntoutusta olivat yhteensä 4 309,0 milj. euroa. Ne kasvoivat edellisestä vuodesta 40,0 milj. euroa (0,9 %). Sairausvakuutusetuuksia sai 4,3 miljoonaa henkilöä.

Sairauspäivärahaa sai 292 700 henkilöä, mikä on 3,9 % vähemmän kuin edellisellä vuonna. Osasairauspäivärahan saajien määrän sijaan kasvoi edelleen. Sairauspäivärahopäiviä korvattiin yhteensä 15,4 miljoonaa päivää, joista 5,8 % oli osasairauspäivärahopäiviä.

Vanhempainpäivärahoja maksettiin 97 400 äidille ja 65 500 isälle yhteensä 1 043,4 milj. euroa. Vanhempainpäivärahopäiviä korvattiin 16,2 miljoonaa päivää, joista isien osuus oli 9,7 %.

Täyttä kansaneläkettä sai
82 000
henkilöä.

Eläke-etuudet 2014–2015

Maksetut etuudet	2015 milj. €	2014 milj. €	Muutos-%
Yhteensä	2 503,2	2 560,2	-2,2
Kansaneläkkeet	2 280,4	2 335,9	-2,4
Vanhuuseläkkeet	1 551,2	1 586,0	-2,2
Työkyvyttömyyseläkkeet	729,3	744,3	-2,0
Työttömyyseläkkeet	0,0	5,6	-100,8
Takuueläkkeet	161,9	156,6	3,4
Perhe-eläkkeet	30,3	31,6	-4,0
Lapsikorotukset	5,7	5,8	-1,6
Rintamalisät	14,3	17,3	-17,5
Ylimääräiset rintamalisät	10,5	13,0	-19,6

Etuudensaajien määrä	31.12.2015	31.12.2014	Muutos-%
Kaikki etuudet	661 600	673 100	-1,7
Kansaneläkkeensaajia	620 500	629 200	-1,4
Vanhuuseläkkeensaajia	479 100	482 100	-0,6
Työkyvyttömyyseläkkeen saajia	141 400	146 800	-3,7
Työttömyyseläkkeen saajia	–	400	–
Takuueläkkeensaajia	100 900	101 500	-0,6
Perhe-eläkkeensaajia	23 100	24 000	-3,4
Lapsikorotuksensaajia	12 400	12 600	-1,4
Rintamalisänsaajia	21 800	26 600	-17,9

Kansaneläkkeiden rakenne	31.12.2015	31.12.2014	Muutos-%
Kansaneläkkeen saajista sai			
täyttä eläkettä	81 900	82 400	-0,7
vähennettyä eläkettä	538 600	546 800	-1,5

Vammaisetuudet 2014–2015

Maksetut etuudet	2015 milj. €	2014 milj. €	Muutos-%
Yhteensä	619,6	612,9	1,1
Alle 16-vuotiaan vammaistuki	85,0	82,6	3,0
16 vuotta täyttäneen vammaistuki	37,2	36,2	2,8
Eläkettä saavan hoitotuki	487,6	484,7	0,6
Ruokavaliokorvaukset	9,7	9,4	3,2

Etuudensaajien määrä	31.12.2015	31.12.2014	Muutos-%
Kaikki etuudet	314 100	310 100	1,3
Alle 16-vuotiaan vammaistuki	36 800	35 300	4,4
16 vuotta täyttäneen vammaistuki	12 300	10 900	12,4
Eläkettä saavan hoitotuki	233 100	232 900	0,1
Ruokavaliokorvaukset	34 500	33 500	3,0

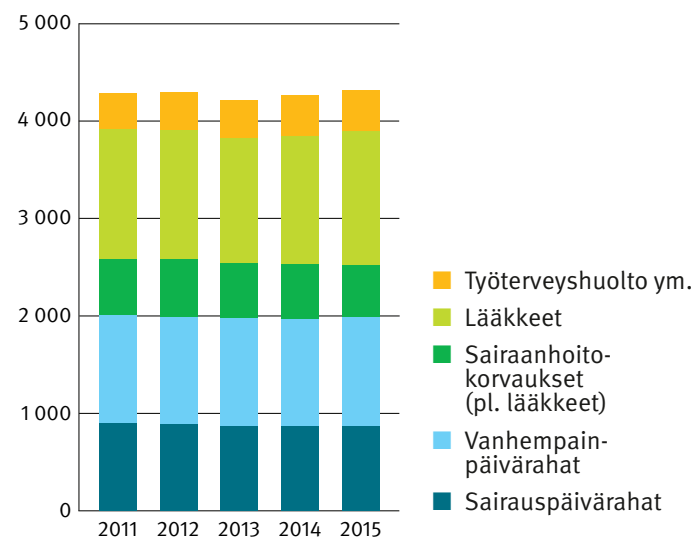
KELAN MAKSAMAT ETUUDET

Vanhempainpäivärahaa saaneiden isien määrä väheni vuoden 2012 jälkeen, mutta kasvoi reippaasti vuonna 2015. Kasvua selittää vuoden 2013 lainmuutos, jonka ansiosta isät voivat pitää vapaita siihen saakka, kunnes lapsi täyttää kaksi vuotta. Vanhempainpäivärahaa saaneiden äitien määrä on vähentynyt viimeisten viiden vuoden aikana.

Sairaanhoitokorvauksia sai neljä suomalaista viidestä. Lääkekorvauksia maksettiin 3,8 miljoonalle henkilölle.

Sairaanhoitokorvausten menoleikkaukset jatkuivat vuonna 2015. Leikkaukset kohdistuivat erityisesti hammashoidon ja matkojen korvauksiin.

Maksetut sairausvakuutusetuudet 2011–2015 (milj. euroa, vuoden 2015 rahana)

Hammashoidon korvauksia maksettiin 95 milj. euroa, mikä oli 23 % vähemmän kuin vuonna 2014. Matkakorvaukset puolestaan pienenevät 293 milj. euroon; vähennystä edellisestä vuodesta on 4 %. Korvauksia maksettiin lähes 5 miljoonasta matkasta. Lääkekorvauksia maksettiin 1,4 mrd. euroa, mikä oli 5,5 % enemmän kuin edellisvuonna. Erityiskorvatuissa lääkkeissä kasvu oli 6,3 % ja peruskorvatuissa lääkkeissä 3,9 %. Lääkekorvauksiin tehtyjen säästöpäätösten vuoksi korvaukset olivat vuonna 2015 reaalisesti samalla tasolla kuin vuonna 2009.

Yhteensä 3,6 miljoonasta lääkäri- ja lääkärinmaksuista maksettiin lääkärinpalkkiokorvauksia 72,5 milj. euroa eli yhtä paljon kuin vuotta aiemmin. Tutkimus- ja hoitokustannusten 70,0 milj. euron korvauksista neljännes oli korvausta fysioterapian kustannuksista. Korvauksia maksettiin kaikkiaan 3,7 miljoonasta tutkimus- ja hoitotoimenpiteestä. Sairaanhoitokorvausratkaisuja tehtiin 11,9 miljoonaa, joista 0,3 miljoonaa ratkaisua tehtiin työpaikkakassoissa.

Työterveyshuolto huolehtii lähes 2 miljoonan työssä käyvän terveydenhuollosta. Työnantajien järjestämän työterveyshuollon kustannuksista korvattiin työnantajille 341 milj. euroa. Työterveyshuollossa tehdään vuosittain yli miljoona terveystarkastusta ja yli 5 miljoonaa sairaanhoitokäyntiä. Työpaikkaselvityksiin käytetään noin 500 000 tuntia. Yrittäjien ja muiden omaa työtään tekevien työterveyshuoltokorvaukset olivat yhteensä 3,5 milj. euroa. Yliopilaiden terveydenhoitosätiölle maksetut korvaukset olivat 24,7 milj. euroa.

Sairausvakuutuskorvaukset 2014–2015

	2015 milj. €	2014 milj. €	Muutos-%
Kaikki ¹	4 309,0	4 269,1	0,9
Sairausvakuutuksen päivärahat ²	1 983,5	1 976,9	0,3
Sairauspäiväraha	826,1	833,8	-0,9
Osasairauspäiväraha	31,2	26,1	19,2
YEL-sairauspäiväraha	5,7	6,3	-10,0
Vanhempainpäivärahat ³	1 120,3	1 110,3	0,9
Sairaanhoitokorvaukset	1 908,2	1 870,4	2,0
Lääkkeet ⁴	1 377,9	1 306,5	5,5
Peruskorvatut lääkkeet	310,1	298,5	3,9
Erityiskorvatut lääkkeet	909,4	855,6	6,3
Alempi korvaus	243,6	235,0	3,6
Ylempi korvaus	665,8	620,6	7,3
Lääkkeiden lisäkorvaukset	158,2	151,9	4,2
Yksityislääkärin palvelut	72,5	72,6	-0,1
Yksityiset hammashoitopalvelut ⁵	95,2	123,0	-22,6
Yksityinen tutkimus ja hoito	69,7	63,3	10,0
Matkat ja sairaankuljetus ⁶	292,9	305,0	-4,0
Muut etuudet (mm. työterveyshuollon ja opiskelijoiden terveydenhuollon)	412,2	415,6	-0,8

- Sisältää sairauspäivärahasuoritukset Melalle 5,34 milj. euroa vuonna 2015.
- Sisältää myös tartuntatautilain perusteella maksetut päivärahat ja ansionmenetykskorvaukset sekä elimen luovuttajalle maksetut päivärahat.
- Sisältää myös erityishoitorahat ja vuosilomakustannusten korvaukset työnantajalle.
- Sisältää myös korvaukset annosjakelupalkkioista.
- Sisältää suuhygienistien palkkioista maksetut korvaukset.
- Sisältää matkojen lisäkorvaukset.

Sairausvakuutuskorvausten saajat 2014–2015

	2015	2014	Muutos-%
Kaikki	4 265 300	4 281 900	-0,4
Sairauspäiväraha ¹	292 700	304 600	-3,9
Osasairauspäiväraha ¹	15 500	13 100	18,3
YEL-sairauspäiväraha ¹	15 800	17 700	-10,7
Vanhempainpäivärahat	162 900	158 400	2,8
Sairaanhoitokorvaukset	4 213 300	4 232 100	-0,4
Lääkkeet	3 811 700	3 843 200	-0,8
Peruskorvatut lääkkeet	3 709 200	3 740 000	-0,8
Erityiskorvatut lääkkeet	1 207 800	1 199 100	0,7
Alempi korvaus	840 900	844 400	-0,4
Ylempi korvaus	635 400	619 300	2,6
Lääkkeiden lisäkorvaukset	197 500	176 400	11,9
Yksityislääkärin palvelut	1 606 900	1 609 700	-0,2
Yksityiset hammashoitopalvelut ²	1 079 200	1 080 600	-0,1
Yksityinen tutkimus ja hoito	1 227 200	1 194 600	2,7
Matkat ja sairaankuljetus	643 200	662 300	-2,9

- Sama henkilö voi saada yhtä tai useampaa erilaista sairauspäivärahaa.
- Sisältää suuhygienistien palkkioista korvausta saaneiden määrän.

Lääkekorvauksia maksettiin 1,4 mrd. euroa, mikä oli 5,5 % enemmän kuin edellisvuonna.

KELAN MAKSAMAT ETUUDET

Kuntoutusetuudet

Vuonna 2015 ammatillista kuntoutusta sai 18 100 kuntoutujaa. Määrä kasvoi viidenneksellä edellisestä vuodesta. Kasvua selittää se, että ammatillisen kuntoutuksen myöntämisedellytyksiä väljennettiin vuoden 2014 alussa.

Kuntoutuspsykoterapiaa, josta on tullut harkinnanvaraisen kuntoutuksen jälkeen Kelan toiseksi yleisin kuntoutusmuoto, sai 27 000 nuorta ja aikuista. Heidän määränsä kasvoi 9,1 % edellisvuodesta. Harkinnanvaraista kuntoutusta sai 44 800 kuntoutujaa ja vaikeavammaisten lääkinnällistä kuntoutusta 25 300 kuntoutujaa.

Kelan kuntoutusmenot olivat yhteensä 445 milj. euroa, mikä oli 8,6 % enemmän kuin edellisvuonna. Yksilöön kohdistuvat kuntoutusmenot olivat 405 milj. euroa, josta kuntoutuksen osuus oli 343 milj. euroa ja maksettujen kuntoutusrahojen osuus 99 milj. euroa.

Kelan kuntoutujista kolme neljästä on mukana työelämässä. Lisäksi yksi merkittävistä kuntoutusryhmistä on alle 16-vuotiaat vaikeavammaiset.

Kuntoutusajan toimeentuloturvana maksettavaa kuntoutusrahaa sai 57 300 henkilöä. Heistä noin joka neljäs osallistui muuhun kuin Kelan järjestämään kuntoutukseen.

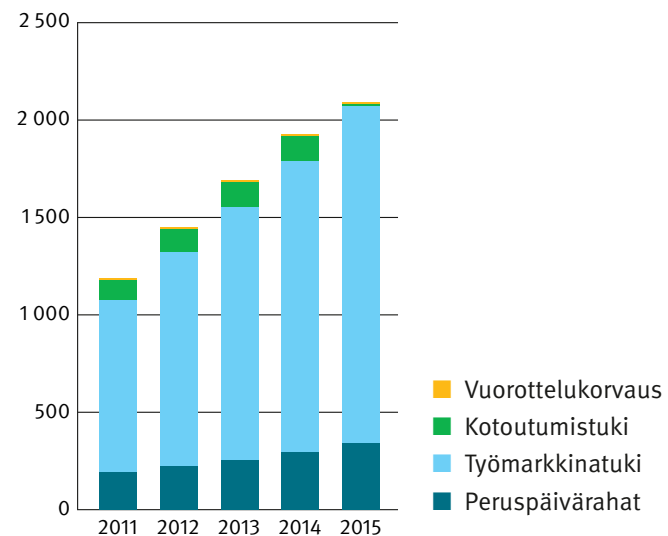
Työttömyysturvaetuudet

Kelan maksamien työttömyysturvaetuuksien menot kasvoivat 8,2 % ja olivat 2 091 milj. euroa. Maksettuja etuuspäiviä oli vuoden aikana 59,2 miljoonaa, mikä on 8,6 % enemmän kuin edellisvuonna. Kelan työttömyysturvamenot ovat kasvaneet seitsemän vuotta peräkkäin, ja menot olivat ensimmäisen kerran yli 2 mrd. euroa. Kela maksoi työttömyysturvan etuuspäiviä vuonna 2015 enemmän kuin koskaan ennen.

Keskimääräinen Kelan maksama työttömyysetuus oli 35,32 euroa päivältä eli 759 euroa kuukaudessa. Maksettu etuus oli aktiivitoimenpiteen ajalta keskimäärin 44,93 euroa päivältä ja työttömyysajalta 32,58 euroa päivältä. Soviteltua etuutta sai vuoden aikana 17,3 % Kelan työttömyysetuuksien saajista. Keskimääräinen soviteltu työttömyysetuus oli 22,00 euroa päivältä.

Vuonna 2015 Kelan työttömyysetuuksien päivistä 24,3 % maksettiin aktiivitoimenpiteiden ajalta. Osuus oli lähes sama kuin edellisvuonna. Yleisimpiä aktiivitoimenpiteitä olivat työkokeilu, työvoimakoulutus, kuntouttava työtoiminta ja omaehtoinen opiskelu.

Maksetut työttömyysturvaetuudet 2011–2015 (milj. euroa, vuoden 2015 rahana)

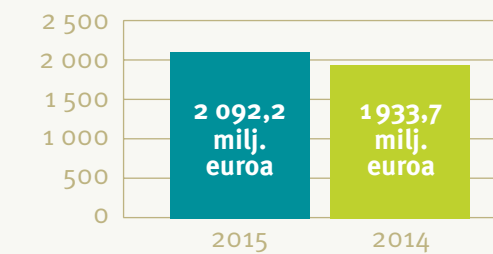

Kelan vuosi 2015

Sairaanhoitokorvauksia maksettiin neljälle viidestä

Työttömyysturvaetuudet: Kasvua 8,2 % verrattuna vuoteen 2014

Asumistuen menot kasvavat vuodesta 2014

320 milj. eurolla vuoteen 2016 mennessä

Verkkopalvelujen suosio kasvoi: tunnistautumisia 19,8 milj.

Maksetut etuudet

Toimintakulujen osuus etuuskuuluista oli **2,9 %**

	2015 (milj. €)	2014 (milj. €)	Muutos
Muut etuudet	63,1	61,1	3,3 %
Yleinen asumistuki	917,6	742,3	23,6 %
Eläkkeensaajan asumistuki	532,2	497,9	6,9 %
Opintoetuudet	839,1	829,0	1,2 %
Lapsiperheiden etuudet	1 986,9	2 100,2	-5,4 %
Työttömyysturvaetuudet	2 092,2	1 933,7	8,2 %
Kuntoutus	445,4	410,2	8,6 %
Sairausvakuutusetuudet	4 309,0	4 269,1	0,9 %
Vammaisetuudet	619,6	612,9	1,1 %
Eläke-etuudet	2 503,2	2 559,3	-2,2 %
Etuusmenot yhteensä	14 308,1	14 015,8	2,1 %

Kelan etuuskulut olivat yhteensä

14,3 mrd. euroa.

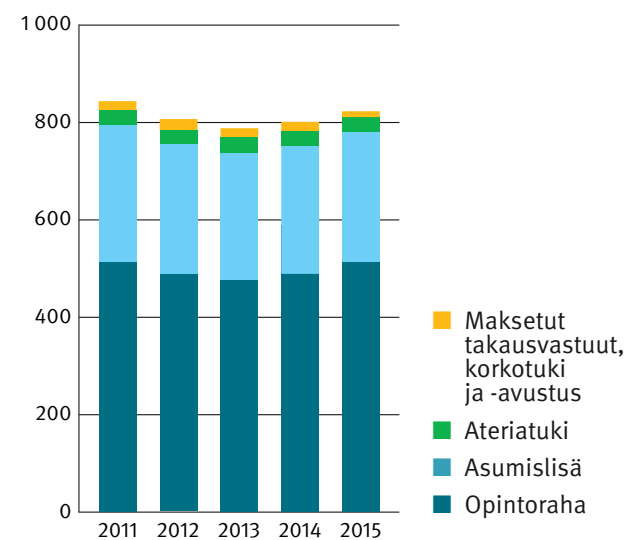
KELAN MAKSAMAT ETUUDET

Lapsiperheiden etuudet

Lapsilisän määrä aleni vuoden 2015 alusta 8,1 % lasta kohden lapsilisälain muutoksen vuoksi. Lapsilisämenot vähenivätkin 7,4 %, vaikka lapsilisää saaneiden lasten määrä pysyi lähes ennallaan.

Kela maksoi lakisääteisiä lastenhoidon tukia 361 milj. euroa. Lakisääteisten tukien lisäksi kunnat maksoivat Kelan kautta kotihoidon tukeen ja yksityisen hoidon tukeen kuuluvia kuntalisiä 92 milj. euroa. Lakisääteisten tukien etuusmenot vähenivät 2,7 % ja maksettujen kuntalisten määrä väheni 0,1 %. Myös lastenhoidon tukia, erityisesti kotihoidon tukea saaneiden lasten määrä väheni jälleen.

Maksetut opintotuet 2011–2015 (milj. euroa, vuoden 2015 rahana)

Elatustukea saaneiden lasten määrä kasvoi edelleen vuonna 2015. Elatustukea sai vuoden lopussa 106 800 lasta. Tukea saaneiden lasten osuus 0–17-vuotiaista oli 10,0 %. Osuus on kasvanut vuosittain vuodesta 2009, jolloin se oli 8,8 %. Vuoden 2015 aikana Kela peri elatusvelvollisilta maksamattomia elatusapuja 71,7 milj. euroa. Perityksi saatiin 0,8 % enemmän kuin edellisvuonna.

Opintoetuudet

Opintoetusmenot kasvoivat edellisvuodesta 10 milj. eurolla 839 milj. euroon. Opintorahaa maksettiin 502 milj. euroa ja asumislisää 266 milj. euroa. Korkeakouluopiskelijoiden ruokailua tuettiin lähes 31 milj. eurolla (lisäystä 1,9 %). Opintolainan korkoavustuksia maksettiin 133 000 euroa.

Lukuvuonna 2014/2015 opintotukea sai lähes 288 100 opiskelijaa. Opintorahaa maksettiin 283 200 opiskelijalle ja asumislisää 191 100 opiskelijalle. Opintolainan valtioneuvoston myöntämää 201800 opiskelijalle.

Lukuvuoden 2014/2015 lopussa opintolainaa oli 331 200 henkilöllä (lisäystä 6,9 %). Opintovelallisten määrä on kasvanut yhtäjaksoisesti vuodesta 2009, yhteensä yli 55 000 henkilöllä (20 %). Vuoden lopussa valtion takaamia opintolainoja oli 2,0 mrd. euroa (lisäystä 13 %). Opintolainakanta on kasvanut nopeasti sen jälkeen, kun lakimuutos helpotti korkeakouluopiskelijoiden lainankäyttöä.

Oikeus opintolainavähennykseen verotuksessa myönnettiin vuonna 2015 lähes 10 000:lle korkeakoulututkinnon suorittaneelle henkilölle (lisäystä 9,7 %). Heistä runsaat 6 000 oli suorittanut ammattikorkeakoulututkinnon ja lähes 3 900 ylemmän korkeakoulututkinnon.

Korkeakouluopiskelijoiden ruokailua tuettiin lähes
31 milj. eurolla.

KELAN MAKSAMAT ETUUDET

Koulumatkatukea sai lukuvuonna 2014/2015 yhteensä lähes 52 400 opiskelijaa. Vuonna 2015 koulumatkatukea maksettiin hieman yli 47 milj. euroa. Valtaosa tuetuista koulumatkoista kuljettiin linja-autolla, mutta Matkahuollon laskutuksen osuus (60 %) oli huomattavasti aiempaa pienempi.

Eläkkeensaajan asumistuki

Eläkkeensaajan asumistukea maksettiin 532 milj. euroa, mikä on 6,9 % edellisvuotista enemmän. Tukea sai vuoden lopussa 197 900 henkilöä; kasvua edelliseen vuoteen oli 3,4 %. Eläkkeensaajan asumistuen saajien määrä on kasvanut tasaisesti viime vuodet. Vuonna 2015 kasvu oli hieman edellisvuosia suurempaa. Vuoden lopussa tukea saaneista 62,0 % oli naisia, ja tuensaajista 59,0 % oli 65 vuotta täyttäneitä.

Keskimääräinen maksettu eläkkeensaajan asumistuki oli 223 euroa kuukaudessa, ja tuensaajien keskimääräiset asumismenot olivat 481 euroa kuukaudessa. Valtaosa tuensaajista (91,5 %) asui vuokra-asunnossa. Myös palveluasunnot luetaan vuokra-asunnoiksi. Vuoden lopussa niissä asui 18,3 % tukea saaneista.

Yleinen asumistuki

Yleistä asumistukea maksettiin 918 milj. euroa, mikä on 23,6 % enemmän kuin edellisvuonna. Yleisen asumistuen menoja kasvattivat pitkäaikaistyöttömyyden lisääntyminen sekä vuoden 2015 alussa voimaan tullut lainmuutos, joka usein nosti tuen määrää ja myös mahdollisti tuen saamisen aiempaa suuremmilla tuloilla etenkin lapsiperheissä. Lisäksi syyskuussa 2015 yleisessä asumistuessa otettiin käyttöön 300 euron ansiotulovähennys, joka lisäsi palkkatuloja saavien ruokakuntien asumistukea.

Vuoden lopussa yleistä asumistukea saaneita ruokakuntia oli 246 400. Lisäystä edelliseen vuoteen oli 40 300 ruokakuntaa (19,5 %). Tukea saavien ruokakuntien määrä on noussut seitsemän vuotta peräkkäin. Yli puolet yleisen asumistuen saajista (53,0 %) on vuokralla asuvia yhden hengen ruokakuntia, vaikkakin lapsiperheiden osuus kasvoi vuonna 2015.

Keskimääräinen maksettu asumistuki oli 330 euroa kuukaudessa. Yksin asuvilla asumistuki oli keskimäärin 271 euroa kuukaudessa ja lapsiperheillä 444 euroa kuukaudessa. Asumistuen saajien asumismenot olivat keskimäärin 482 euroa kuukaudessa yksin asuvilla ja 793 euroa kuukaudessa lapsiperheillä.

Muut etuudet

Sotilasavustuksia maksettiin 16,9 milj. euroa (vähennystä 5,7 %), josta asumisavustuksena 92,1 %. Sotilasavustusta sai 9 300 kotitaloutta. Saajien määrä väheni 2,3 % edelliseen vuoteen verrattuna. Avustuksen piirissä oli kaikkiaan 10 900 henkilöä.

Vammaisten henkilöiden tulkkauspalveluihin oikeutettuja oli vuoden lopussa 5 700 (lisäystä 2,8 %). Tulkkauspalveluihin oikeutetuista oli kuulovammaisia 3 600, puhevammaisia 1 800 ja kuulonäkövammaisia 300.

Takaisinperintä

Takaisin perittävien etuuksien yhteismäärä (mukaan lukien opintotuen tulovalvonnan perusteella käynnistyneet perinnät) oli vuoden päättyessä 123,1 milj. euroa (lisäystä 1,6 %). Opintolainojen takausvastuusaatavia oli perinnässä vuoden lopussa 143,3 milj. euroa (vähennystä 7,5 %).

Yleistä asumistukea maksettiin 918 milj. euroa, mikä on 23,6 % enemmän kuin edellisvuonna.

Muut etuudet 2014–2015

	2015 milj. €	2014 milj. €	Muutos- %
Kuntoutusetuudet	445,4	410,2	8,6
Kuntoutuspalvelut	346,8	318,9	8,8
Kuntoutusraha	98,6	91,4	7,9
Työttömyysturvaetuudet ¹	2 091,1	1 933,2	8,2
Peruspäiväraha	341,9	298,7	14,4
Työmarkkinatuki ²	1 749,1	1 634,1	7,0
Äitiysavustus ja adoptiotuki	10,0	10,5	-5,0
Lapsilisä	1 384,4	1 495,2	-7,4
Lastenhoidon tuet	453,1	463,3	-2,2
Lakisääteiset tuet	361,2	371,3	-2,7
Kotihoidon tuki	296,5	309,3	-4,2
Yksityisen hoidon tuki	36,8	36,1	2,0
Osittainen hoitoraha	9,2	9,6	-4,6
Joustava hoitoraha	18,7	16,2	15,1
Kuntakohtaiset lisät	92,0	92,0	-0,1
Elatustuki	201,9	193,6	4,3
Eläkkeensaajan asumistuki	532,2	497,9	6,9
Yleinen asumistuki	917,6	742,3	23,6
Opintoetuudet	839,1	829,0	1,2
Sotilasavustus	16,9	17,9	-5,7
Vammaisten tulkkauspalvelut	42,5	38,9	9,2
Rintamaveteraanien matkakorvaukset	0,5	0,5	-4,8

¹ Sisältää myös vuorottelukorvaukset.

² Työmarkkinatuki ja kotoutumistuki

Muiden etuuksien saajat 2014–2015

	2015	2014	Muutos- %
Kuntoutujat	124 800	119 900	4,0
Kuntoutuspalveluja	112 200	107 100	4,8
Kuntoutusrahaa	57 300	56 700	1,0
Työttömyysturvaetuudet			
Peruspäiväraha	81 600	74 800	9,1
Työttömyysajalta	78 300	71 500	9,5
Aktiivitoimenpiteiden ajalta	16 000	15 400	3,8
Työmarkkinatuki ¹	290 800	276 900	5,0
Työttömyysajalta	256 000	243 000	5,4
Aktiivitoimenpiteiden ajalta	129 700	124 100	4,6
Äitiysavustus (perheet)	55 000	57 400	-4,1
Lapsilisä			
Perheet (31.12.)	554 800	555 700	-0,2
Lapset (31.12.)	1 012 800	1 012 800	-0,0
Lastenhoidon tuet			
Perheet	145 900	147 800	-1,3
Lapset	203 100	208 800	-2,7
Elatustuki			
Perheet (31.12.)	73 100	71 300	2,6
Lapset (31.12.)	106 800	104 300	2,4
Eläkkeensaajan asumistuki (henkilöt 31.12.)	197 900	191 400	3,4
Yleinen asumistuki (ruokakunnat 31.12.)	246 400	206 100	19,5
Opintoetuudet			
Opintotuki	288 100 ²	286 500 ³	0,5
Koulumatkatuki	52 400 ²	53 700 ³	-2,4
Sotilasavustus (taloudet)	9 300	9 500	-2,3
Vammaisten tulkkauspalvelut (31.12.)	5 700	5 500	2,8

¹ Työmarkkinatuki ja kotoutumistuki

² Lukuvuonna 2014/2015.

³ Lukuvuonna 2013/2014.

ASIAKASPALVELU JA PALVELUVERKKO

KELAN PALVELUVERKKOON kuului vuoden päättyessä 183 toimistoa ja 1 sivuvastaanotto. Yhteispalvelusopimuksia oli 140. Yhteispalvelupisteessä asiakas saa ohjausta Kelan asiointipalvelujen käyttöön, yleistä neuvontaa sekä etuasian vireille jättämällä hakemuslomakkeen. Asiakas voi asioida 36 yhteispalvelupisteessä Kelan kanssa kuvayhteyden avulla.

Kelan toimistoissa asiointien määrä väheni edellisvuoden 2,2 miljoonasta 2,1 miljoonaan. Ajanvarauksella asioi 1,3 % asiakkaista.

Toukokuussa aloitettiin verkkoasiointipalvelussa kokeilu, jossa toisen puolesta voi hoitaa alaikäisen huollettavan hakemuksen Suomen sosiaaliturvaan kuulumisesta ja tehdä sitä koskevia ilmoituksia.

Etäpalvelua sai englanniksi, venäjäksi, kurdiksi, pohjoissaameksi ja koltansaameksi. Lisäksi vammaisten tulkkauspalvelukeskuksen asiakkaita palveltiin etäpalveluilla.

Kansalaisten suhtautumista Kelaan selvitettiin puhelinhaastattelututkimuksessa (1 000 vastaajaa). Tutkimus osoitti, että Kelan kanssa asioineilla oli jälleen myönteisempi näkökulma kuin niillä, jotka eivät ole viimeksi kuluneen vuoden aikana asioineet Kelassa. Kelan asiantuntemus ja osaaminen sai kolmatta vuotta peräkkäin kouluarvosanan 7,7 (asteikko 4–10). Kaikki tarkastelun kohteena olleet palvelukanavat (verkkopalvelu, toimisto, yhteispalvelu ja puhelin) saivat saman arvosanan (8,1). Kelan kanssa asioineet arvioivat eri asiointipalvelujen monipuolisuuden arvosanalla 8,2.

Kelan toimistoissa käyneille asiakkaille tehtyyn kyselyyn vastanneista (8 692 henkilöä) asiakkaista 96 % koki palvelun ystävälliseksi ja 95 % koki saaneensa riittävästi tietoa asioista, joiden vuoksi oli tullut toimistoon. Enemmistö (77 %) asiakkaista oli

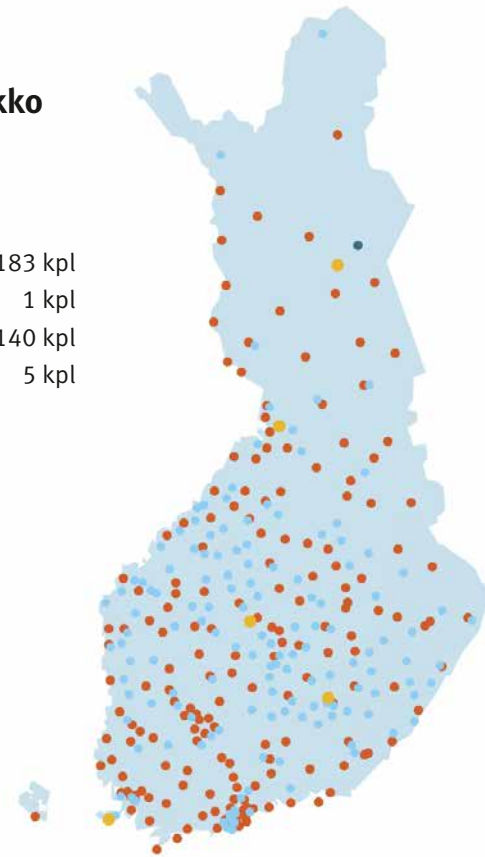
tyytyväisiä asiointivuoron odottamiseen kuluneeseen aikaan. Palvelusta annettiin yleisarvosana 9,2.

Maaliskuussa ja syyskuussa 2015 toteutettuihin asiakastyytyväisyyskyselyihin vastasi yhteensä noin 1 000 Kelassa asiointua. Henkilöasiakkaiden asiakastyytyväisyysindeksi oli 7,79 (asteikko 0–10), jota voidaan pitää hyvänä lukuna. Asiakkaat luottavat Kelaan, ja he ovat melko tyytyväisiä Kelan palveluihin yleensä sekä Kelan kykyyn vastata heidän palvelutarpeisiinsa. Asiakkaat myös pitävät Kelan toimintaa asiantuntevana.

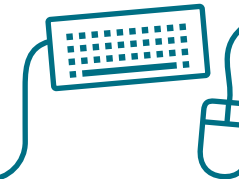
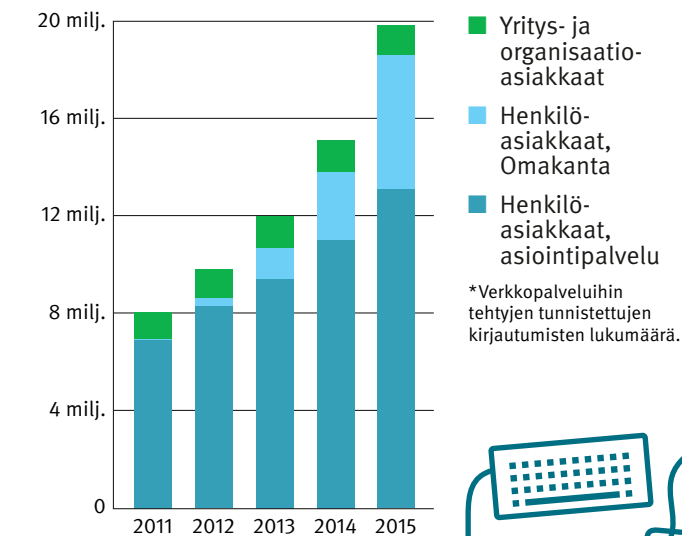
Kelan palveluverkko 1.9.2015

Vakuutuspiirejä 24 kpl

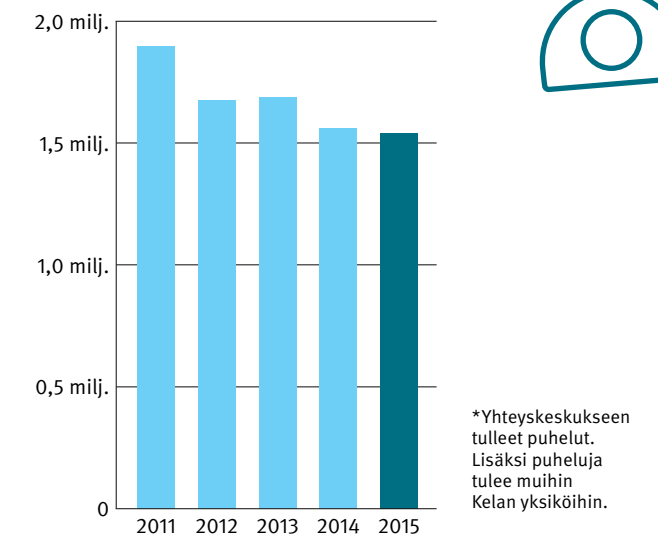
- Toimistoja 183 kpl
- Sivuvastaanottoja 1 kpl
- Yhteispalveluja 140 kpl
- Asiointipisteitä 5 kpl

Verkkoasiointit*

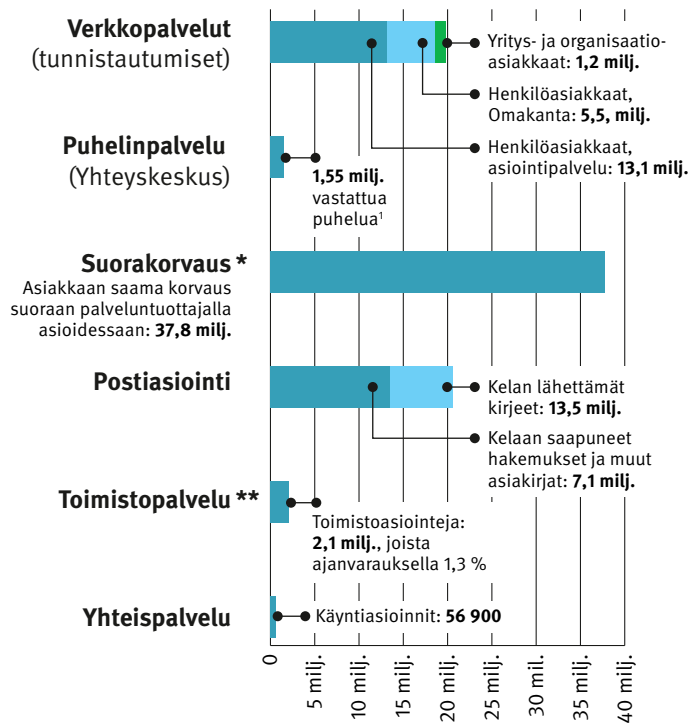

Vastatut puhelut*

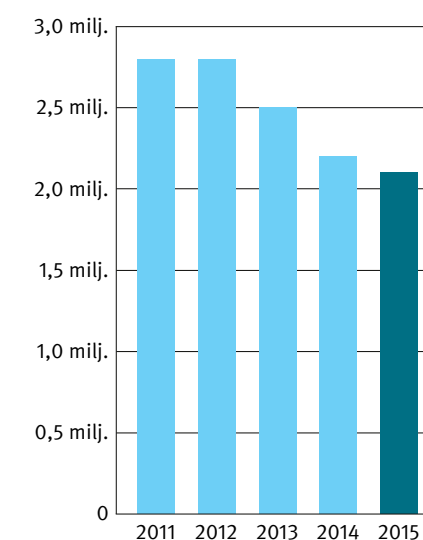
*Yhteyskeskukseen tulleet puhelut. Lisäksi puhelujä tulee muihin Kelan yksiköihin.

Eri palvelukanavien käyttö vuonna 2015

¹Yhteyskeskukseen tulleet puhelut. Lisäksi puhelujä tulee muihin Kelan yksiköihin.
* Työpaikkakassat ja Kelan toimistot.
** Tilastointitapaa muutettu vuoden 2012 alusta.

Toimistoasiointit

HENKILÖSTÖ JA OSAAMISEN KEHITTÄMINEN

VUONNA 2015 keskeisiä henkilöstöhallinnon prosesseja kehitettiin edellisenä vuonna päättyneen Kelasta huipputyöpaikka -hankkeen päämäärien mukaisesti.

Vuoden alussa otettiin käyttöön yhdistetty kehitys- ja palkka-keskustelu. Henkilöstöstä 83 % oli tyytyväisiä keskustelujen yhdistämiseen. Valtaosa henkilöstöstä (84 %) oli aiempaa tyytyväisempi työhönsä kokonaisuudessaan ja piti Kelaa hyvänä työnantajana (kouluarvosana 8,4). Työyhteisön toimivuuden kouluarvosana oli henkilöstötutkimuksessa 8,2 ja Kelan arvojen toteutumisen arvosana 8,7. Lähiesimiesten johtamiseen tyytyväisyys oli huipussaan (82 %). Vaikutusmahdollisuuksiin omaan työhön oltiin tyytyväisempiä kuin koskaan (70 %), ja työn imua koki viikoittain 87 % kelalaisista. Kiirettä koettiin edellistä vuotta vähemmän (30 %). Stressin kokeminen (11 %) väheni, mutta sairauspoissaolojen määrä (5,1 %) lisääntyi hieman.

Osaamisen kehittämisen uudet muodot ja välineet lisäsivät koulutustilaisuuksien ja osallistujien määrää selvästi. Kelan järjestämiin 921 koulutustilaisuuteen osallistui vuoden aikana yhteensä 30 801 henkilöä. Osallistujien määrä lisääntyi yli 7 000:lla edellisestä vuodesta, ja kokonaisuudessaan saavutettiin Kelan henkilöstökoulutuksen ennätys. Kasvua selittää se, että ensimmäistä kertaa suurin osa (60 %) tilaisuuksista järjestettiin etäkoulutuksina, mikä mahdollisti suuremman osallistujamäärän tilaisuutta kohden.

Koulutuksen painopiste oli edelleen etuusosaamisen kehittämisessä. Yli puolet (52 %) kaikista koulutusten osallistujista oli mukana etuuskoulutuksessa. Palvelukoulutuksessa keskityttiin

palveluneuvojen etuusosaamisen kehittämiseen. Myös johtamisosaamiseen ja ICT-osaamiseen liittyviä tilaisuuksia järjestettiin runsaasti. Verkkokoulu Velmussa oli tarjolla jatkuvasti ajasta ja paikasta riippumatonta verkkokoulutusta eri aloilta, mm. kaikille avoimet verkkokurssit perusetuuksista.

Henkilöstömäärä väheni edellisestä vuodesta 40 henkilöllä. Henkilöstörakenteessa ei tapahtunut isoja muutoksia. Henkilöstön ikärakenne pysyi tasapainoisena. Nuorin Kelan työntekijä oli 19-vuotias ja iäkkäin 70-vuotias. Vuoden lopussa töissä oli 77 toimihenkilöä, jotka olivat ylittäneet henkilökohtaisen eläkeiän. Miesten osuus henkilöstöstä (17,7 %) kasvoi edelleen.

Tietoja henkilöstöstä 2014–2015

Henkilöstömäärät	2015	2014
Koko henkilöstö	5 968	6 008
Kokopäiväinen	5 092	5 080
Osa-aikainen	876	928
Vakinainen henkilöstö	5 632	5 662
Kokopäiväinen	4 827	4 803
Osa-aikainen	805	859

Tietoja vakinaisesta henkilöstöstä	2015	2014
Keski-ikä	46	46
Sairauspoissaoloprosentti	5,1	5
Kelasta lähteneet toimihenkilöt	257	240
Kelaan tulleet toimihenkilöt	246	217
Eläkkeelle siirtymisikä	63,8	63
Vanhuseläkkeelle siirtyneet	161	140
Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneet	13	28

TILASTOINTI, LASKELMAT JA TUTKIMUS

KELAN INTERNETSIVUILLA olevaa tilastotietokanta Kelastoa täydennettiin kahdella uudella raportilla, jotka liittyivät vammaisten tulkkauksen ja yleisen asumistuen raportointiin. Lisäksi työttömyysturvan raportointia kehitettiin mm. työttömyysajalta maksettavien tukipäivien kertymän osalta. Kelastolla oli keskimäärin 1 600 käyttäjää kuukaudessa. Raportteja ladattiin noin 6 800 kuukaudessa.

Verkkosivuilla julkaistiin 8 etuuskohtaista Kelan vuositilastoa ja työttömyysturvan yhteisjulkaisu yhdessä Finanssivalvonnan kanssa. Kelan kokoomajulkaisut (Kelan tilastollinen vuosikirja ja taskutilasto) sekä yhteisjulkaisut Eläketurvakeskuksen ja Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimean kanssa toteutettiin edelleen myös painotuotteina. Teemakohtaisia tilastokatsauksia julkaistiin 12.

Sosiaaliturvan kehittämistä ja toimeenpanoa varten tuotettiin laskelmia, ennusteita ja selvityksiä. Taloustilanteen kehittymistä seurattiin aktiivisesti. Ministeriöille laadittiin Kelan hoitamaa sosiaaliturvaa koskevat budjetti- ja kehyslaskelmat. Hallitusohjelman toteutukseen ja muihin uudistuksiin liittyviä kustannusarvioita tuotettiin lähes kaikista Kelan hoitamista etuuksista. Lisäksi laadittiin hallituksen esityksiä varten laskelmia muutosten taloudellisista vaikutuksista. Aktuaariraportti, Kelan hoitaman sosiaaliturvan pitkän aikavälin laskelma, valmistui toukokuussa. Sen tulokset perustuvat uudistettuun, entistä parempaan laskentamalliin.

Kelan tulossopimusprosessia tuettiin tekemällä seuraavan suunnittelukauden suorite-ennusteet.

KELAN TUTKIMUKSEN keskeisiä teemoja vuonna 2015 olivat eläkeläisten ja pienituloisten toimeentulo, sairausvakuutus osana sosiaali- ja terveydenhuoltojärjestelmää ja sairausvakuutuskorvausten kohdentuminen, omaishoidon tukeminen, perhe-etuedet, maahanmuuttajien integroituminen sekä Kelan järjestämän kuntoutuksen kohdentuminen ja vaikutusten arvioiminen.

Tutkimusosasto oli mukana monissa lainsäädännön kehittämishankkeissa. Tutkijat osallistuiivat muun muassa ministeriöiden asettamiin työryhmiin ja tuottivat näille taustamateriaaleja. Osasto tuotti laskelmia myös hallitusneuvotteluihin, vastasi lääkekorvausjärjestelmän säästöjen ennakkolaskelmista ja oli mukana tuottamassa sosiaali- ja terveysministeriön tilaamaa perusturvan riittävyden arviointiraporttia. Lisäksi toimimme asiantuntijoina sote-uudistuksen valmistelussa ja olimme mukana kahdessa suuressa strategisen tutkimuksen hankkeessa, joissa tutkitaan tulonjakoa, köyhyyttä, työmarkkinoiden muutoksia ja sosiaaliturvan kysymyksiä.

Vuonna 2015 Kelan julkaisusarjoissa julkaistiin 16 tutkimusta sekä verkossa että painettuna kirjana ja 13 tutkimusta tai selvitystä yksinomaan verkkoversiona. Kelan julkaisusarjojen tutkimukset ovat ladattavissa verkosta ilmaiseksi. Omien julkaisusarjojen lisäksi tutkimustuloksia julkaistiin laajasti kotimaisissa ja ulkomaisissa julkaisuissa.

RISKIENHALLINTA

RISKIENHALLINNAN tehtävänä on varmistaa, etteivät Kelan hallinnassa olevat riskit vaaranna Kelan tavoitteiden toteutumista. Riskienhallintasuunnitelma tehdään koko Kelalle (strateginen taso) ja kaikille toimintayksiköille (operatiivinen taso). Lisäksi riskienhallintasuunnitelmat tehdään hankkeille, projekteille ja merkittävimmille prosesseille. Strategisen tason riskienhallintasuunnitelmassa painopisteinä vuonna 2015 olivat lainsäädännön toimeenpanon varmistaminen, läpimenoaikatavoitteiden saavuttaminen, tehtävien siirto pois Kelalta sekä etuuksien ja toimintakulujen rahoitus. Mikään riskeistä ei toteutunut.

Riskienhallintaa sovelletaan Kelassa yhtenäisin menetelmin, ja

raportointi on jatkuvaa. Riskienhallintatiedot tallennetaan sähköiseen riskienhallintajärjestelmään. Järjestelmän avulla pystytään seuraamaan reaaliajassa Kelan ja sen yksiköiden riskienhallinnan toteutumista.

Sisäinen valvonta on osa riskienhallintaa. Kelan yksiköt valvovat säännöllisesti omaa toimintaansa. Kelassa on käytössä asiakkaan etuusprosessin seurantaväline. Seurannalla pyritään osaltaan varmistamaan, että prosessit ovat sujuvia ja etuusratkaisut ovat laadukkaita.

Riskienhallintaan kuuluvat myös Kelan yleinen turvallisuus, toimintaturva, pelastustoimi, valmiusasiat sekä tietoturva-asiat.

KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ

KELA OLI VAHVASTI MUKANA EU:n sosiaaliturvan koordinaatioasetuksen sähköisen tiedonvaihdon (EESSI = Electronic Exchange of Social Security Information) valmistelutyössä sekä EU:ssa että sosiaali- ja terveysministeriön johdolla Suomessa. Lisäksi Kela osallistui sähköisen tiedonvaihdon valmisteluun Pohjoismaiden ja Viron kanssa.

Viron kanssa ja Pohjoismaiden kesken käytiin useita kansainvälisen sosiaaliturvalainsäädännön täytäntöönpanoon liittyviä yhteyslaitosneuvotteluita. Vuosittain pidettävässä pohjoismaisten pääjohtajien kokouksessa keskusteltiin digitalisaatiosta sekä

virheiden ja väärinkäytösten ehkäisemisen keinoista. Kahdenväliset kuntoutussopimukset Pohjoismaiden kanssa tulivat voimaan alkuvuodesta.

Kela oli aktiivisesti mukana vaikuttamassa keskusteluun EU:n sosiaaliturvalainsäädännön kehittämistä. Keskustelua on käyty mm. oleskeluoikeuden ja sosiaaliturvan välisestä yhteydestä sekä perhe-etuuksien yhteensovittamisesta.

Yhteistyötä ISSAn (International Social Security Association) kanssa suunniteltiin ja toteutettiin yhdessä Suomen muiden jäsenlaitosten edustajien kanssa.

KESTÄVÄ KEHITYS KELASSA

KESTÄVÄN KEHITYKSEN EDISTÄMINEN on yksi Kelan strategisista painopisteistä. Kelan tavoitteena on varmistaa, että sen toiminta sosiaaliturvan toimeenpanijana ja kehittäjänä on yhteiskunnallisesti vaikuttavaa ja sosiaalisesti, ekologisesti ja taloudellisesti kestävä.

Kela on osallistunut aktiivisesti Suomen kestävän kehityksen toimikunnan työhön ja mm. tehnyt oman kestävän kehityksen sitoumuksensa, jonka toimeenpanoa edistettiin vuoden 2015 aikana.

Kela osallistui Euroopan kestävän kehityksen viikkoon. Sen aikana Kelassa järjestettiin erilaisia tilaisuuksia, kuten elokuvaisityksiä ja seminaareja, ja lisäksi Kelan asiakkaita kannustettiin verkkoasiointiin. Kelan toimitalojen ravintolat huomioivat lounas- tarjonnassaan ilmastoystävällisyyden.

Kela panosti vastuullisuustyöhön liittymällä yritysvastuuverkosto FIBSin jäseneksi. Verkoston jäsenenä Kela saa tukea vastuullisuustyönsä edistämiseen.

Kestävän kehityksen edistymistä seurattiin Kelassa eri mittareilla. Yksi keskeinen ympäristötoiminnan mittari Kelassa on toi-

minnan ilmastovaikutuksia mittaavan hiilijalanjäljen laskenta. Kelan hiilijalanjälki on pienentynyt joka vuosi seurannan aloittamisen jälkeen.

RAJAT YLITTÄVÄN TERVEYDENHUOLLON YHTEYSPISTEEN tehtävänä on antaa tietoa terveyspalvelujen käyttämisestä ulkomailla ja Suomessa sekä sairaanhoitokustannusten korvaamisesta. Yhteyspiste oli vuoden 2015 loppuun asti sijoitettu Kelan terveysosastolle.

Vuonna 2015 yhteyspisteessä työskenteli 4,5 päätoimista työntekijää ja puhelinpalvelua hoiti 9 Kelan kansainvälisten asioiden keskuksen toimihenkilöä, jotka vastasivat myös Kelan maasta- ja maahanmuuton palvelunumeron tulleisiin puheluihin. Vuoden aikana yhteyspisteen palveluja tarjottiin puhelimitse, sähköpostitse ja kela.fi-sivujen yhteyteen luoduilla verkkosivuilla. Vuoden aikana yhteyspisteen valtakunnalliseen palvelunumeron tuli 2 070 puhelua, ja sähköpostitiedusteluja vastaanotettiin viikoittain noin 15.

Yhteyspiste toteutti vuonna 2015 Potilaan valinnanvapaus terveydenhuollossa -hankkeen, jonka tuloksena syyskuun lopussa otettiin käyttöön uusi verkkopalvelu Hoitopaikanvalinta.fi. Verkkopalvelussa tarjotaan tietoa kansallisesta terveydenhuollon valinnanvapaudesta ja rajat ylittävästä terveydenhuollosta. Palvelu on julkaistu myös ruotsiksi ja englanniksi, ja se on jatkossa yhteyspisteen tärkein palvelukanava.

Yhteyspisteen toimintaa tukeva yhteistyöryhmä kokoontui kolme kertaa. Yhteistyöryhmä on lakisääteinen, ja siihen osallistuivat edustajat muun muassa sosiaali- ja terveysministeriöstä, Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksesta, Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimeasta, Kuntaliitosta, julkisesta ja yksityisestä terveydenhuollosta sekä SOSTE ry:stä.

The logo for FIBS (Finnish Institute for Business Sustainability) features the letters 'FIBS' in a bold, sans-serif font. The 'F' and 'I' are colored in a vibrant green, while the 'B' and 'S' are in a light grey.

KANTA-PALVELUT

KELAN KANTA-PALVELUT-YKSIKKÖ jatkoi sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen kehittämistä yhteistyössä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen kanssa. Käytössä olevia Kanta-palveluja ovat mm. sähköinen resepti, Lääketietokanta, Potilastiedon arkisto sekä Omakanta-palvelu, jossa terveydenhuollon asiakas voi tarkistaa omat resepti- ja terveystietonsa ja mm. uudistaa sähköisen reseptin. Kanta-palveluja käyttävät myös julkinen ja yksityinen sosiaali- ja terveydenhuolto sekä apteekit.

Omakanta-palvelu on Kelan nopeimmin kasvava verkkopalvelu, ja vuoden 2015 loppuun mennessä yli miljoona suomalaista oli käyttänyt sitä. Loppuvuonna palveluun tunnistauduttiin n. 500 000 kertaa kuukaudessa. Potilastiedon arkiston käyttöönotot vietiin päätökseen julkisessa terveydenhuollossa. Yli 300 miljoonaa asiakirjaa on jo tallennettu sähköiseen arkistoon, josta ne ovat terveydenhuollon ammattilaisten käytettävissä potilaiden suostumuksella. Koko maassa laadittiin lähes 28 miljoonaa sähköistä reseptiä, ja apteekkeissa tehtiin 49 miljoonaa sähköistä lääkeoimistusta. Yli 4,2 miljoonaa suomalaista on saanut sähköisen reseptin.

Asiakastietolain muutoksen perusteella Kanta-palvelut-yksikössä käynnistettiin sosiaalihuollolle rakennettavan asiakastietovarannon ja siihen liittyvän palvelukokonaisuuden valmistelu. Myös kansalaisille tarjottavan omatietovarannon suunnittelu Omakanta-palvelun yhteyteen käynnistettiin. Kanta-palvelujen kasvavan käytön, vaihteittain laajenevan palveluvalikoiman sekä palvelujen 24/7-saatavuuden edellyttämä tekninen suunnittelu- ja kehittämistyö jatkui tiiviinä.

Omakanta-palvelu on Kelan
**nopeimmin
kasvava
verkkopalvelu.**

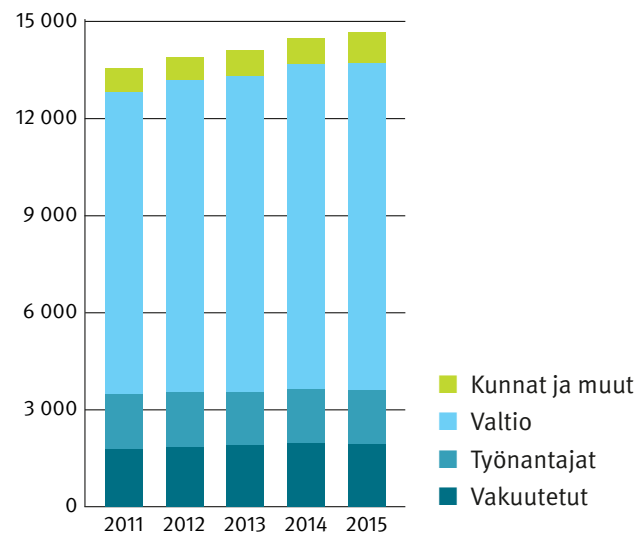
HALLITUKSEN TOIMINTA

VUOSI 2015 oli Kelan hallituksen kolmivuotiskauden toinen toimintavuosi. Vuoden alussa pidetyssä strategiaseminaarissa hallitus käsitteli Kelan strategian kehittämiseen liittyviä asioita. Hallitus piti vuoden aikana 11 kokousta. Hallitus teki tarkastusmatkan Mikkelin Etelä-Savon vakuutuspiiriin.

Hallitus asetti alkuvuodesta vuosien 2016–2019 kehystavoitteet ja hyväksyi loppuvuodesta vuosien 2016–2019 strategiaperustan, tuloskortin, hankesalkun ja toiminta- ja taloussuunnitelman sekä teki pääjohtajan kanssa tulossopimuksen vuodelle 2016.

Hallitus hyväksyi riskienhallintasuunnitelman vuodelle 2016. Suunnitelma sisältää Kela-tason riskikartan. Korkean huomion ris-

Kelan etuuksien ja toimintakulujen rahoitus 2011–2015 (milj. euroa, vuoden 2015 rahana)

kejä, jotka vaativat erityistoimenpiteitä, ovat lainsäädännön toimeenpanon riskit, hallinnon uudistuksen toimeenpanon riski sekä etuuksien ja toimintakulujen rahoitusriski.

Vuonna 2015 korkean huomion riskejä olivat lainsäädännön toimeenpanon riskit, pitkien läpimenoaikojen riskit, tehtävien siirto pois Kelalta sekä etuuksien ja toimintakulujen rahoitusriski. Riskeihin kyettiin vastaamaan niin, ettei tavoitteiden saavuttamiseen kriittisesti vaikuttavia strategisen tason riskejä toteutunut.

Hallitus myös päätti pääjohtajan ja johtajien työnjaosta sekä johtajien sijaisuuksista uuden johtajan aloittaessa Kelassa. Lisäksi hallitus on tehnyt päätöksen Kelan puolesta annettavien valtakirjojen, sopimusten, sitoumusten ja muiden niihin verrattavien asiakirjojen allekirjoittamisesta.

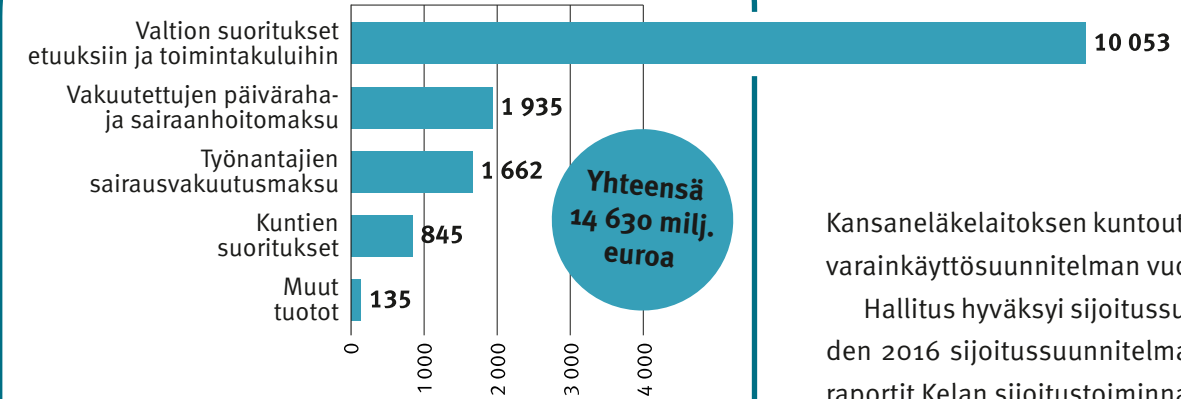
Hallituksen asettama tarkastustoimikunta kokoontui 4 kertaa. Toimikunnassa käytiin läpi sisäisen tarkastuksen päällikön esittelystä sisäisen tarkastuksen raportteja ja keskeisiä havaintoja Kelan toiminnasta. Tarkastustoimikunnan puheenjohtajana toimii hallituksen puheenjohtaja ja jäsenenä hallituksen varapuheenjohtaja, hallituksen jäsen, pääjohtaja ja KHT-tilintarkastaja.

Pääjohtaja esitti hallituksen kokouksissa Kelan toiminnasta perusteellisen ajankohtaiskatsauksen. Katsaukseen sisältyi toiminta- ja taloussuunnitelman 2015–2018 sekä sijoitussuunnitelman seuranta. Lisäksi hallitus seurasi säännöllisesti Kelan etuuksien käsittelytilannetta. Keskimääräiset läpimenoajat toteutuivat hyvin.

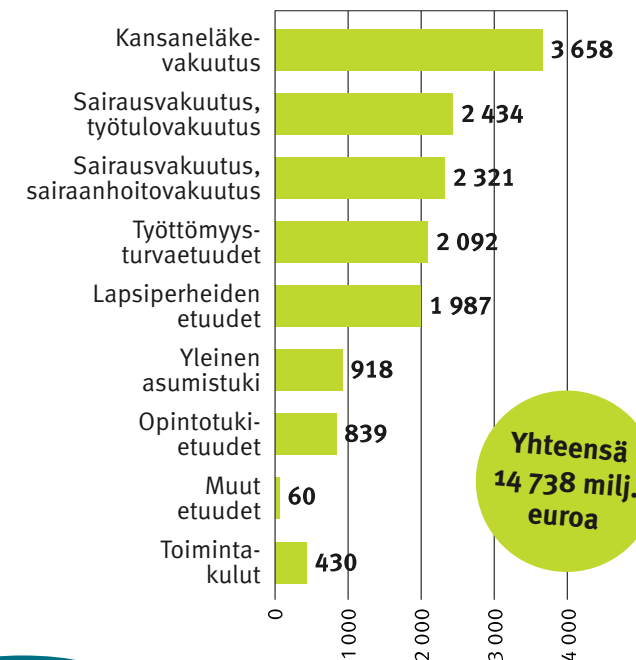
Hallitus sai säännöllisesti selvitykset hankesalkkuun sisältyvän Arkki-hankkeen etenemisestä. Hallitus sai myös raportit tietoturvatyöstä ja tietoturvan hallinnasta.

Hallitus laati vuoden 2014 toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen valtuutetuille. Sosiaali- ja terveysministeriölle hallitus lähetti

Kelan etuuksien ja toimintakulujen rahoitus vuonna 2015 (milj. euroa)

Kelan etuudet ja toimintakulut vuonna 2015 (milj. euroa)

Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista annetun lain mukaisen varainkäyttösuunnitelman vuosille 2016–2018.

Hallitus hyväksyi sijoitussuunnitelman yleiset perusteet ja vuoden 2016 sijoitussuunnitelman. Hallitus sai myös säännöllisesti raportit Kelan sijoitustoiminnasta ja seurasi sijoitustoimintaa.

Vuosina 2014–2015 hallituksen hyväksymän Kelan strategisen hankesalkun keskeisenä kehittämishankkeena on ollut hallinnon ja toiminnan kehittämishanke (HAKKE). Hallitus on lokakuussa 2013 hyväksynyt hankkeen hankesuunnitelman siinä olevine linjauksineen. Kela siirtyi kaksipuoliseen hallintoon 1.1.2015 hallituksen päätösten sekä Kansaneläkelaitoksesta annetun lain 10 §:n muutoksen mukaisesti. Joulukuussa 2014 hallitus päätti, että Kelaan perustetaan 6 tulosyksikköä. Samoin hallitus päätti, että vakuutuspiirejä on 5 ja että ne kuuluvat Etuuspalvelujen tulosyksikköön ja muodostavat Kelan paikallishallinnon. Vuoden 2015 kesäkuussa hallitus hyväksyi Kelan uuden työjärjestyksen tulevaisuuteen voimaan 1.1.2016. Työjärjestyksessä on säännelty Kelan uusi hallinnollinen ja toiminnallinen malli hallituksen aikaisempien päätösten perusteella. Elokuussa 2015 hallitus nimitti uudet tulosyksiköiden johtajat 1.1.2016 lukien sekä hyväksyi uudet vakuutuspiirit 1.1.2016 alkaen. Lokakuussa 2015 hallitus antoi päätöksen toimivallasta hallinnollisissa asioissa 1.1.2016 lähtien.

Pääjohtaja on hallituksen kokouksissa 2013–2015 säännöllisesti informoinut HAKKE-hankkeen etenemisestä, ja hallitus on voinut keskustella hankkeesta ja antaa siitä palautetta. Hallitus on ollut tiiviisti mukana HAKKE-hankkeessa ja päätöksillään vahvistanut uudistuksen keskeiset tavoitteet.

RAHOITUS

Etuusrahastojen rahoitus

Kelan toimeenpanemat etuudet maksetaan kansaneläkerahastosta, sairausvakuutusrahastosta tai sosiaaliturvan yleisrahastosta (etuusrahastot). Vuonna 2015 Kela maksoi etuuksia yhteensä 14 308 milj. euroa, mikä on 2,1 % enemmän kuin edellisvuonna. Kelan toimintakulut olivat 430 milj. euroa.

Kuluista rahoitettiin valtion suorituksilla 10 053 milj. euroa (69%), työnantajien ja vakuutettujen sairausvakuutusmaksuilla 3 597 milj. euroa (24 %) ja kuntien suorituksilla 845 milj. euroa (6 %).

Kansaneläkerahasto

Kansaneläkerahastosta maksetaan eläke- ja vammaisetuudet, eläkkeensaajien asumistuet sekä rintamalisät. Vuonna 2015 etuuksia maksettiin 3 658 milj. euroa eli noin 16 milj. euroa edellisvuotta vähemmän. Rahaston toimintakulut olivat 83 milj. euroa.

Valtio on rahoittanut kansaneläkevakuutuksen kulut kokonaan vuoden 2010 alusta lukien, jolloin työnantajien kansaneläkemaksu poistettiin. Kansaneläkerahaston rahoitusomaisuudelle on säädetty kuluihin suhteutettu 3,5 %:n vähimmäistaso.

Sairausvakuutusrahasto

Sairausvakuutusrahastosta maksetaan sairaus- ja vanhempainpäivärahat, kuntoutus, työterveyshuollon korvaukset sekä sairaanhoitokorvaukset, joista suurimpana ryhmänä ovat lääkekorvaukset. Vuonna 2015 etuuksien yhteismäärä oli 4 754 milj. euroa, ja se kasvoi edellisvuodesta 1,6 %. Rahaston toimintakulut olivat 202 milj. euroa.

Sairausvakuutuksen rahoitus on jaettu työtulovakuutukseen ja sairaanhoitovakuutukseen. Työtulovakuutuksen etuuksia maksettiin 2 434 milj. euroa, mikä oli 3 milj. euroa vähemmän kuin vuonna

2014. Työtulovakuutuksen rahoittavat työnantajat sairausvakuutusmaksulla, jota kertyi 1 662 milj. euroa, sekä palkansaajat ja yrittäjät päivärahamaksulla, jonka tuotto oli 664 milj. euroa vuonna 2015. Valtio rahoittaa vähimmäismääräiset päivärahat sekä osan vanhempainpäivärahoista ja yrittäjien työterveyshuollosta. Valtion suoritukset olivat yhteensä 128 milj. euroa. Yhteensä työtulovakuutuksen tuotot olivat 2 454 milj. euroa.

Sairaanhoitovakuutuksen etuuksia maksettiin 2 321 milj. euroa. Ne lisääntyivät edellisvuodesta 3,5 %. Sairaanhoitovakuutuksen rahoittavat vakuutetut ja valtio. Palkansaajilta, yrittäjiltä sekä etuudensaajilta perittävää sairaanhoitomaksua kertyi 1 272 milj. euroa. Valtion osuus sairaanhoitovakuutuksen etuuksiin ja toimintakuluihin oli 1 086 milj. euroa. Yhteensä sairaanhoitovakuutuksen tuotot olivat 2 398 milj. euroa.

Sairausvakuutusrahaston rahoitusomaisuudelle on säädetty kuluihin suhteutettu 8 %:n vähimmäistaso. Lisäksi on 4 prosenttiyksikön liikkumavara, jonka puitteissa rahoitusomaisuus voi vaihdella ilman vaikutusta seuraavan vuoden vakuutusmaksuperusteisiin.

Sosiaaliturvan yleisrahasto

Sosiaaliturvan yleisrahastosta maksetaan mm. työttömyysturvetuudet, lapsiperheiden etuudet sekä opintoetuudet. Etuuksien yhteismäärä oli 5 896 milj. euroa, ja se kasvoi 4,1 % edellisvuodesta. Rahaston toimintakulut olivat 145 milj. euroa.

Valtio rahoitti etuuksia ja toimintakuluja yhteensä 5 075 milj. eurolla. Kunnat rahoittivat lastenhoidon tukea ja työmarkkinatukea yhteensä 845 milj. eurolla. Vuonna 2015 kunnat osallistuivat työmarkkinatuen rahoitukseen aikaisempaa suuremmalla osuudella. Rahastoon tilitettiin palkansaajien työttömyysvakuutusmaksua 121 milj. euroa työttömyysturvan rahoitukseen.

RAHOITUS

Toimintakulut

Toimintakulut vuonna 2015 olivat 420,5 milj. euroa ilman 9,6 milj. euron suuruisia osakesiirtoja eläkevastuurahastoon. Ne pienenevät edellisvuodesta 0,8 %. Toimintakulujen yhteismäärä oli 430,1 milj. euroa, mikä on 2,9 % etuusrahastojen kokonaiskuluista.

Toimintakulut, ilman osakesiirtoja eläkevastuurahastoon, kohdennetaan etuusrahastoille prosenttiosuuskannan mukaan. Kansaneläkerahaston osuus oli 17,4 %, sairausvakuutusrahaston 48,1 % ja sosiaaliturvan yleisrahaston 34,5 %.

Palkka- ja palkkiokulut olivat 207,9 milj. euroa, ja ne pienenevät edellisvuodesta 1,4 %. Henkilösivukulut olivat yhteensä 79,3 milj. euroa. Siitä osakesiirtoja oli 9,6 milj. euroa.

Muiden toimintakulujen ja tuottojen yhteismäärä oli 85,8 milj. euroa. Muista toimintakuluista it-käyttökuluja oli 24,3 milj. euroa. Käyttöomaisuuden poistoja oli 11,7 milj. euroa. Toimintakuluja vähentäviä tuottoja oli 8,0 milj. euroa.

Ostopalveluiden yhteismäärä oli 57,1 milj. euroa. Verohallinnolle maksettavat verotuskustannukset olivat 26,5 milj. euroa. Muut ostopalvelut olivat yhteensä 30,6 milj. euroa.

Valtio rahoittaa vuosittain valtion talousarviossa vahvistettavalla määrällä kustannukset, jotka Kelalle aiheutuvat Kelassa toimivan rajat ylittävän terveydenhuollon (RAJA) yhteyspisteen toiminnasta. Yhteyspiste aloitti toimintansa vuoden 2014 alussa. Vuonna 2015 yhteyspisteen kustannukset olivat 0,7 milj. euroa.

Palvelurahasto

Kanta-palvelujen toteuttamiseksi ja ylläpitämiseksi Kelaan perustetun palvelurahaston avulla huolehditaan niistä Kelan vastuulla olevista rahoituksen, kirjanpidon ja rahaliikenteen tehtävistä,

jotka määritellään sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annetussa laissa (159/2007) ja sähköisestä lääkemääräyksestä annetussa laissa (61/2007). Kanta-palvelut toteutetaan erillään Kelan tehtäväksi säädettyjen etuuksien täytäntöönpanosta.

Kanta-palvelujen ylläpito rahoitetaan palvelujen käyttäjiltä perittävillä, vuosina 2012–2015 asteittain käyttöön otetuilla maksuilla. Vuonna 2013 käyttömaksuja perittiin sähköisen lääkemääräyksen rahoittamiseksi apteekeilta ja julkiselta terveydenhuollosta. Vuonna 2014 maksut ulotettiin yksityiseen terveydenhuoltoon, samoin julkiselta terveydenhuollosta alettiin periä käyttömaksuja Potilastiedon arkiston rahoittamiseen. Vuonna 2015 arkistosta perittävät maksut ulotettiin yksityiseen terveydenhuoltoon. Valtio rahoittaa Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) kautta Kanta-palvelujen rakentamis- ja kehittämiskustannukset. Tämän lisäksi valtiolla oli vuoden 2015 loppuun saakka lakiin perustuva velvoite rahoittaa tietojärjestelmien käyttö- ja ylläpitokustannuksia, mikäli käyttömaksut eivät niitä kattaisi.

Palvelurahaston kokonaiskustannukset vuonna 2015 olivat 20,6 milj. euroa, mistä investointeja oli 2,8 milj. euroa. Valtio (THL) rahoitti kustannuksista 9,3 milj. euroa. Käyttömaksuilla ja muilla myyntituotoilla rahoitettiin kustannuksia 10,6 milj. eurolla.

Eläkevastuurahasto

Kelan toimihenkilöiden vakuutustekninen täysi eläkevastuu oli vuoden lopussa 1 976,5 milj. euroa, josta jo alkaneiden eläkkeiden osuus oli 1 139,6 milj. euroa. Täysi eläkevastuu lisääntyi kertomusvuonna 23,7 milj. euroa, mikä johtui eläkkeiden ja eläkekerätyksen kasvusta.

Työnantajan sairausvakuutusmaksuperusteet (% maksettujen palkkojen määrästä)

	2014	2015	2016
Kaikki työnantajat	2,14	2,08	2,12
Vakuutetun sairausvakuutusmaksuperusteet			
Palkansaajat ja MYEL-vakuutetut yrittäjät			
- sairaanhoitomaksu ¹	1,32	1,32	1,30
- päivärahamaksu ²	0,84	0,78	0,82
YEL-vakuutetut yrittäjät			
- sairaanhoitomaksu ¹	1,32	1,32	1,30
- päivärahamaksu ²	0,97	0,91	0,95
Eläkkeen- ja etuudensaajat			
- sairaanhoitomaksu ¹	1,49	1,49	1,47

¹ % kunnallisverotuksessa verotettavasta ansiotulosta, yrittäjillä nettotyötulosta

² % veronalaisesta palkkatulosta ja yrittäjien työtulosta

Kela kattaa 41 % täydestä eläkevastuusta. Työntekijöiden eläkemaksulla katetun vastuun määrä oli 56,0 milj. euroa. Katettava eläkevastuu vuoden 2015 lopussa oli yhteensä 824,4 milj. euroa. Eläkevastuurahastossa oli varoja yhteensä noin 1 212,0 milj. euroa, eli vähimmäiskate ylittyi 387,6 milj. eurolla.

Eläkevastuurahastoon suoritettiin työnantajan kannatusmaksuna 50,3 milj. euroa, josta 9,6 milj. euroa katettiin osakesiirrolla kansaneläkerahastosta. Lisäksi rahastoon suoritettiin työntekijän eläkemaksua 14,0 milj. euroa, josta 3,4 milj. euroa käytettiin eläkevastuun katteen lisäykseen.

Toimisuhte-eläkkeitä Kela maksoi kaikkiaan 95,8 milj. euroa, jossa oli kasvua edellisvuodesta 3,4 %.

Sijoitustoiminta

Kelan hallitus vahvistaa vuosittain sijoitussuunnitelman. Sijoitustoiminnan tavoitteita ovat varmuus, tuotto ja rahaksi muutettavuus. Lisäksi sijoitusten tulee olla monipuolisia ja riittävän hajautettuja.

Kansaneläkerahaston, sairausvakuutusrahaston ja sosiaaliturvan yleisrahaston sijoitustoiminnan painopiste on kassavarojen sijoittamisessa. Eläkevastuurahaston varat ovat henkilöstön Kelan palvelukseen perustuvan eläkevastuun katteena. Eläkevastuurahaston omaisuuden allokoinnilla pyritään kasvattamaan

Kelan toimintakulut pienenevät edellisvuodesta 0,8 %.

RAHOITUS

rahaston tuottoa ja varautumaan siihen, että sijoitukset voidaan tarvittaessa muuttaa tuottavasti rahaksi. Sijoitusten kansainväliselle hajauttamiselle on asetettu tavoitteet ja aikataulu.

Vuoteen 2015 lähdeäessä sijoitusmarkkinoilla epävarmuutta aiheuttivat useat tekijät, kuten Kiinan talouden kasvun mahdollinen hidastuminen, USA:n keskuspankin koronnostojen alkaminen ja aikataulu, lisääntyneet geopoliittiset jännitteet sekä Kreikan euroalueelle aiheuttamat ongelmat. Vuoden päättyessä voitiin todeta Kiinan talouden kasvaneen edelleen ja USA:n keskuspankin aloittaneen ohjauksen nostot joulukuussa. Geopoliittiset jännitteet ovat edelleen olemassa, osin ne ovat jopa lisääntyneet. Kreikka puolestaan ei kaatanut euroaluetta, mutta aiheutti ja tulee vielä aiheuttamaan haasteita.

Osakesijoittajille vuosi 2015 oli hyvä. Kelan kannalta keskeisten Suomi-osakkeiden indeksituotto oli 15,9 %, eurooppalaisten osakkeiden 8 % ja Yhdysvaltojen 13 %. Ainostaan kehittyvien markkinoiden osaketuotto jäi negatiiviseksi. Korkomarkkinoiden tuotot jäivät vaatimattomiksi. Euroopan keskuspankki painoi keskuspankkitalletustensa ohjauksen negatiiviseksi jo kesäkuussa 2014 ja on jatkanut samalla tiellä, mikä heijastui vuoden 2015 aikana lyhyisiin rahamarkkinakorkoihin pitäen ja osin myös kääntäen ne negatiivisiksi. Euroalueen valtionlainojen (kaikki luottoluokat) tuotto oli 1,6 %, eurooppalaisten hyvän luottoluokituksen yrityslainojen tuotto jäi sen sijaan negatiiviseksi.

Kansaneläkerahaston osakkeiden markkina-arvo ennen eläkevastuurahastoon tilinpäätöksen yhteydessä tehtyä 9,6 milj. euron osakesiirtoa nousi vuoden alusta lähes 11 % (edellisvuonna 2,2 %). Eläkevastuurahaston tuotto ennen edellä mainittua kansaneläkerahastosta tilinpäätöksen yhteydessä tehtyä osakesiirtoa oli 5,9 % (edellisvuonna 11,3 %). Kelan vuoden 2015 osinkotuotot nousivat

edellisen vuoden 27,3 milj. eurosta 28,9 milj. euroon.

Kansaneläkerahaston, sairausvakuutusrahaston ja sosiaaliturvan yleisrahaston kassavarojen yhteenlaskettu kuukausittainen keskiarvo oli 1 089 milj. euroa (edellisvuonna 1 074 milj. euroa). Kassavarojen keskiporkko oli 0,00 % (edellisvuonna 0,13 %).

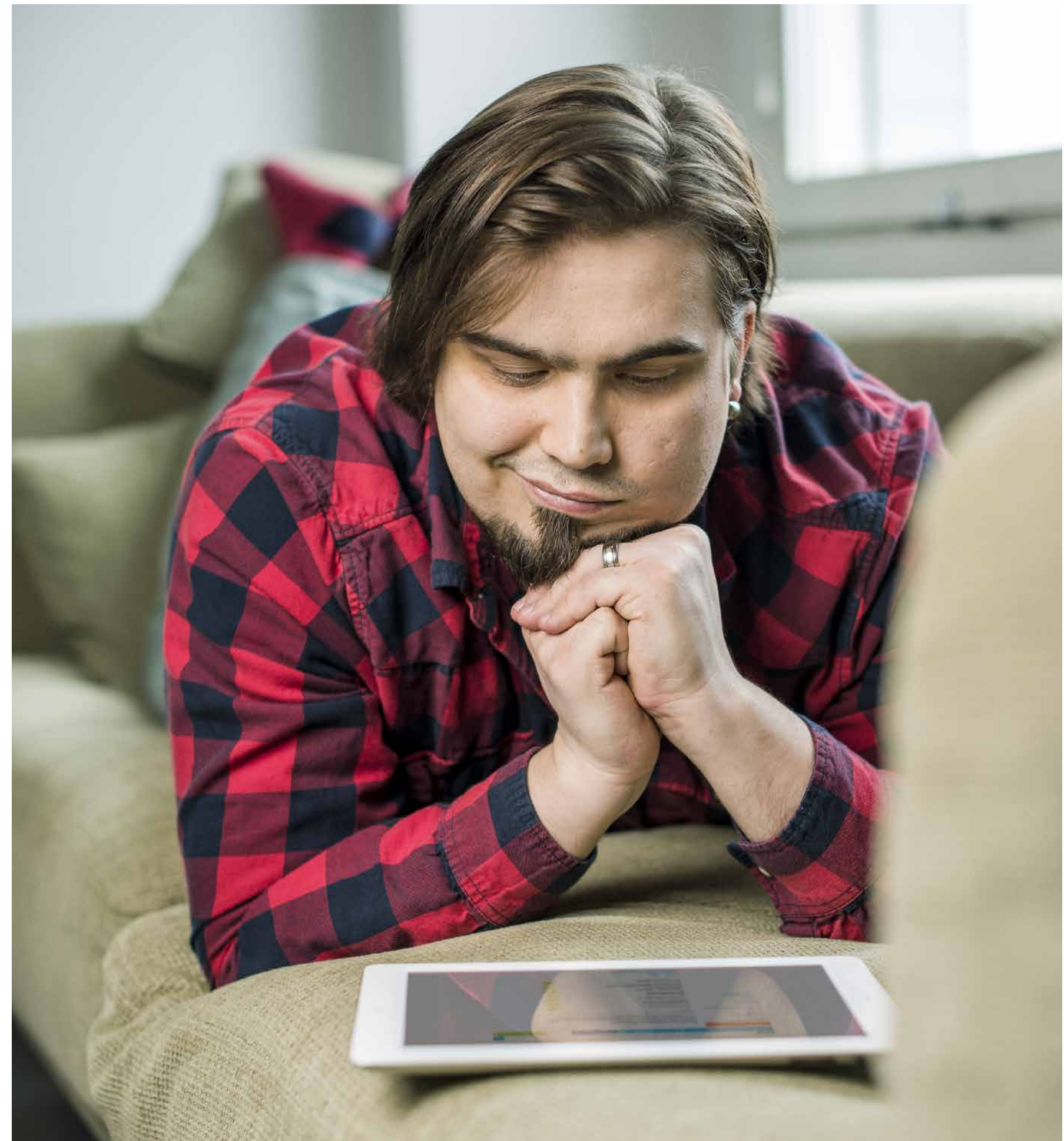
Rahoituksen tulevaisuudennäkymät

Valtioneuvoston vuosia 2015–2018 koskeissa sopeutustoimissa päätettiin Kelan toimintakuluihin liittyvänä säästötoimena vähentää 10 milj. euroa Kelan toimintakuluihin myönnettyistä valtionosuuksista. Kelan säästövelvoite on tätäkin suurempi, koska toimintakuluja rahoitetaan valtionosuuksien lisäksi myös sairausvakuutusmaksuilla. Kelan toimintakulujen valtionosuuksiin kohdistuva 10 miljoonan euron vähennys tarkoittaa käytännössä noin 14,5 miljoonan euron pysyvää vähennystä toimintakuluihin vuosille 2015–2016. Tämän lisäksi Kelan tutkimustoimintaan sisältyi 400 000 euron säästötavoite vuodelle 2015.

Valtion vuoden 2016 täydentävässä talousarvioesityksessä Kelan toimintakulujen valtionosuuksiin kohdistettiin 7,5 milj. euron säästö vuosille 2016 – 2017. Siitä 2,5 milj. euroa aiheutuu asumistukien yhdistämisen perumisesta aiheutuvien toimeenpanokulujen poistumisesta ja 5,0 milj. euroa Kansaneläkelaitoksen toteuttamasta pysyvästä toimintamenoihin kohdistuvasta säästöstä. Valtionosuuksien 5 milj. euron säästö merkitsee toimintakuluihin 7,4 milj. euron vähennystä.

Yhteensä Kelan toimintakuluihin kohdistettujen pysyvien säästöjen määrä on 22,3 milj. euroa.

Vuoden 2017 alusta lähtien perustoimeentulotuen myöntäminen ja maksaminen siirtyvät kunnilta Kelan tehtäväksi. Valtio ja kunnat vastaavat puoliksi perustoimeentulotuen menoista.

KANSANELÄKELAITOKSEN TULOSLASKELMA, 1 000 EUROA

KANSANELÄKELAITOKSEN TUOTOT	2015	2014
Etuusrahastojen tuotot		
Kansaneläkerahasto		
Työnantajien maksut	-21	-50
Valtion osuudet kansaneläkevakuutuksen etuuksista	-3 661 203	-3 654 747
Kansaneläkerahaston tuotot yhteensä	-3 661 225	-3 654 797
Sairausvakuutusrahasto		
Työtulovakuutus		
Työtulovakuutuksen vakuutusmaksut	-2 325 587	-2 394 630
Valtion osuudet työtulovakuutuksen etuuksista	-128 243	-128 413
Työtulovakuutus yhteensä	-2 453 830	-2 523 043
Sairaanhoitovakuutus		
Sairaanhoitovakuutuksen vakuutusmaksut	-1 271 700	-1 248 989
Valtion osuus sairaanhoitovakuutuksen etuuksiin	-1 027 466	-1 034 048
Saadut EU-korvaukset	-39 458	-24 484
Takautumissuoritukset	-389	-400
Sairaanhoitovakuutus yhteensä	-2 339 014	-2 307 921
Sairausvakuutusrahaston tuotot yhteensä	-4 792 844	-4 830 964
Sosiaaliturvan yleisrahasto (Sty)		
Valtion osuus Sty:n etuuksista	-4 929 719	-4 905 877
Kuntien osuus Sty:n etuuksista	-844 797	-704 133
Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu	-120 935	-52 000
Muut Sty:n tuotot etuuksiin	-94	-496
Sosiaaliturvan yleisrahaston tuotot yhteensä	-5 895 545	-5 662 506
Etuusrahastojen sijoitusten tuotot ja kulut	-8 474	-13 144
Etuusrahastojen rahoitustuotot ja kulut	-15	-1 445
Etuusrahastojen muut tuotot ja kulut	-115	-74
Etuusrahastojen tuotot yhteensä	-14 358 219	-14 162 930
Valtion osuus etuusrahastojen toim.kuluista	-271 857	-295 897
Sosiaaliturvan yleisrahaston investointituotot	-33	-94
Palvelurahaston tuotot		
Toimintatuotot	-9 938	-8 031
Myyntituotot	-8 537	-8 101
Rahoitustuotot ja kulut	0	-11
Palvelurahaston tuotot yhteensä	-18 475	-16 143
Eläkevastuurahaston tuotot		
Kannatusmaksut	-50 265	-55 780
Omaisuuksien tuotot	-39 328	-56 085
Työntekijöiden eläkemaksut	-14 024	-13 708
Vilma-laitosten hyvitykset	-6 036	-5 207
Työttömyysvakuutusrahaston suoritukset	-3 158	-2 555
Eläkevastuurahaston tuotot yhteensä	-112 811	-133 334
Kansaneläkelaitoksen tuotot yhteensä	-14 761 394	-14 608 399

KANSANELÄKELAITOKSEN KULUT	2015	2014
Etuusrahastot		
Etuuskulut		
Kansaneläkevakuutus		
Eläke- ja vammaisetuudet	3 658 160	3 673 917
Sairausvakuutus		
Työtulovakuutus	2 433 714	2 436 811
Sairaanhoitovakuutus	2 320 705	2 242 517
Sosiaaliturvan yleisrahasto		
Työttömyysturvaetuudet	2 092 153	1 933 669
Lapsiperheiden etuudet	1 986 880	2 100 223
Opintoetuudet	839 050	829 021
Asumistuki	917 622	742 302
Muut etuudet	59 840	57 292
Etuuskulut yhteensä	14 308 124	14 015 751
Etuusrahastojen toimintakulut		
Toimintakulujen tuotot	-7 996	-9 897
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	207 856	210 865
Henkilösivukulut	79 343	84 997
Henkilöstökulut yhteensä	287 199	295 862
Muut toimintakulut	93 769	94 869
Ostopalvelut	57 102	58 330
Sosiaaliturvan yleisrahaston investointien poistot	33	94
Etuusrahastojen toimintakulut yhteensä	430 108	439 258
Etuusrahastojen kulut yhteensä	14 738 232	14 455 010
Kuntoutusvarauksen muutos	-10 966	-1 834
Palvelurahaston kulut		
Henkilöstö- ja tilaresurssien ostot	6 983	5 853
IT-käyttökulut	7 243	5 257
Muut kulut	3 527	1 023
Käyttöomaisuuden poistot	2 360	1 953
Palvelurahaston kulut yhteensä	20 113	14 086
Eläkevastuurahaston kulut		
Toimisuhte-eläkkeet	95 837	92 681
Vilma-laitosten maksamat eläkkeet	6 035	5 360
Muut kulut	-241	-50
Eläkevastuurahaston katteen lisäys	1 374	6 816
Eläkevastuurahaston kulut yhteensä	103 005	104 807
Kansaneläkelaitoksen kulut yhteensä	14 850 384	14 572 069
Kansaneläkelaitoksen ylijäämä + / alijäämä -	-88 989	36 330

KANSANELÄKELAITOKSEN TASE, 1 000 EUROA

KANSANELÄKELAITOKSEN VASTAAVAA	2015	2014
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Etuusrahastojen IT-ohjelmat	5 976	5 476
Palvelurahaston IT-Ohjelmat	4 167	4 759
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	10 143	10 235
Aineelliset hyödykkeet		
Etuusrahastojen rakennukset	47 694	57 382
Etuusrahastojen perusparannukset	26 243	24 779
Etuusrahastojen koneet ja kalusto	3 497	3 108
Palvelurahaston koneet ja kalusto	1 892	856
Etuusrahastojen kiinteistöennakot	9 533	7 329
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	88 859	93 454
Sijoitukset		
Käyttöomaisuussijoitukset		
Etuusrahastojen käyttöomaisuussijoitukset	54 129	52 919
Käyttöomaisuussijoitukset yhteensä	54 129	52 919
Eläkevastuurahaston korkorahastot	244 618	261 847
Etuusrahastojen osakkeet ja osuudet	27 776	33 311
Eläkevastuurahaston osakkeet ja osuudet	928 286	870 667
Eläkevastuurahaston muut sijoitukset	38 705	38 403
Muut sijoitukset yhteensä	1 239 385	1 204 227
Kansaneläkelaitoksen sijoitukset yhteensä	1 293 515	1 257 146
Kansaneläkelaitoksen pysyvät vastaavat yhteensä	1 392 516	1 360 835
Eläkevastuurahaston vajaus	78 704	107 231
Vaihtuvat vastaavat		
Lyhytaikaiset saamiset		
Etuusrahastojen rahastojen väliset saamiset	5 344	3 560
Etuusrahastojen myyntisaamiset	3 918	4 565
Palvelurahaston myyntisaamiset	3 658	2 439
Etuusrahastojen siirtosaamiset	199	427
Palvelurahaston siirtosaamiset	118	612
Etuusrahastojen muut saamiset	5 128	4 675
Palvelurahaston muut lyhytaikaiset saamiset	922	222
Eläkevastuurahaston muut saamiset	9 347	5 095
Etuusrahastojen ennakomaksut	320 860	218 629
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	349 495	240 224
Rahat ja pankkisaamiset		
Etuusrahastojen rahat ja pankkisaamiset	1 000 188	1 225 907
Palvelurahaston rahat ja pankkisaamiset	8 216	7 820
Eläkevastuurahaston rahat ja pankkisaamiset	1 005	3 806
Rahat ja pankkisaamiset yhteensä	1 009 409	1 237 533
Kansaneläkelaitoksen vaihtuvat vastaavat yhteensä	1 358 903	1 477 757
Kansaneläkelaitoksen vastaavaa yhteensä	2 830 124	2 945 823

KANSANELÄKELAITOKSEN VASTATTAVAA	2015	2014
Oma pääoma		
Etuusrahastot		
Kansaneläkerahasto		
Rahasto vuoden alussa	-83 482	-94 686
Rahaston muutos	3 500	11 204
Kansaneläkerahasto yhteensä	-79 981	-83 482
Tilikauden tulos	-3 500	-11 204
Sairausvakuutusrahasto		
Rahasto vuoden alussa	-643 338	-626 482
Rahaston muutos	93 690	-16 856
Sairausvakuutusrahasto yhteensä	-549 648	-643 338
Tilikauden tulos	-93 690	16 856
Sosiaaliturvan yleisrahasto		
Rahasto vuoden alussa	-422	-328
Rahaston muutos	-33	-94
Sosiaaliturvan yleisrahasto yhteensä	-455	-422
Tilikauden tulos	33	94
Etuusrahastot yhteensä	-727 242	-721 496
Palvelurahasto		
Rahasto vuoden alussa	-2 076	-19
Rahaston muutos	1 637	-2 057
Palvelurahasto yhteensä	-439	-2 076
Tilikauden tulos	-1 637	2 057
Eläkevastuurahasto		
Rahasto vuoden alussa	-823 050	-816 233
Rahaston muutos	-1 374	-6 816
Eläkevastuurahasto yhteensä	-824 424	-823 050
Tilikauden tulos	9 806	28 527
Rahastot yhteensä	-1 543 936	-1 516 038
Arvonkorotusrahastot		
Etuusrahastot		
Rahastot vuoden alussa		
Kansaneläkerahasto	-78 956	-89 086
Sairausvakuutusrahasto	-50 854	-50 797
Rahastot vuoden alussa yhteensä	-129 810	-139 883
Rahastojen muutos		
Kansaneläkerahasto	2 351	10 130
Sairausvakuutusrahasto	4 350	-57
Rahastojen muutos yhteensä	6 701	10 073
Eläkevastuurahasto		
Rahastot vuoden alussa	-429 048	-362 165
Rahaston muutos	-34 479	-66 884
Eläkevastuurahasto yhteensä	-463 527	-429 048
Arvonkorotusrahastot yhteensä	-586 636	-558 858

KANSANELÄKELAITOKSEN TASE, 1 000 EUROA

	2015	2014
Muu oma pääoma		
Palvelurahasto		
Kanta-puskurivarat	-2 177	-2 177
Eläkevastuurahasto		
Muu oma pääoma	-9 806	-28 527
Muu oma pääoma yhteensä	-11 983	-30 704
Kansaneläkelaitoksen alijäämä	88 989	
Kansaneläkelaitoksen ylijäämä		-36 330
Kansaneläkelaitoksen oma pääoma yhteensä	-2 053 565	-2 141 930
Kuntoutusvaraus		
Varaus vuoden alussa	-63 361	-65 195
Varauksen muutos	-80 562	-92 855
Varojen käyttö	91 528	94 689
Kuntoutusvaraus yhteensä	-52 395	-63 361
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Etuusrahastojen pitkäaikainen vieras pääoma	-17 751	0
Palvelurahaston pitkäaikainen vieras pääoma	-4 000	-4 000
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	-21 751	-4 000
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Etuusrahastojen saadut ennakot	-454 543	-491 993
Palvelurahaston saadut ennakot	-5 925	-6 573
Etuusrahastojen rahastojen väliset velat	-4 786	-2 060
Palvelurahaston rahastojen väliset velat	-295	-486
Eläkevastuurahaston rahastojen väliset velat	-263	-1 014
Etuusrahastojen ostovelat	-6 544	-7 458
Palvelurahaston ostovelat	-561	-501
Etuusrahastojen siirtovelat	-51 898	-52 087
Palvelurahaston siirtovelat	-5 575	-893
Eläkevastuurahaston siirtovelat	-1 053	-1 814
Etuusrahastojen muut lyhytaikaiset velat	-169 376	-168 057
Palvelurahaston muut lyhytaikaiset velat	-1	-1
Eläkevastuurahaston muut lyhytaikaiset velat	-1 593	-3 595
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	-702 413	-736 533
Kansaneläkelaitoksen vieras pääoma yhteensä	-724 164	-740 533
Kansaneläkelaitoksen vastattavaa yhteensä	-2 830 124	-2 945 823

YHTEYSTIEDOT

PALVELUNUMEROT

Asevelvollisen tuet: 020 692 200

Asumisen tuet: 020 692 201

Eläkeasiat: 020 692 202

Kela-kortti ja EU-sairaanhoitokortti: 020 692 203

Kuntoutus: 020 692 205

Lapsiperheiden tuet: 020 692 206

Maasta- ja maahanmuutto: 020 634 0200

Omaisien kuoltua: 020 692 208

Opiskelijan tuet: 020 692 209

Sairastaminen: 020 692 204

Työttömyysajan tuet: 020 692 210

Vammaistuet: 020 692 211

Rajat ylittävän terveydenhuollon yhteyspiste

020 634 0400

yhteyspiste@kela.fi

PUHELINPALVELU SIDOSRYHMILLE

Viranomaislinja

020 692 235

Yhteistyökumppaneille vastauksia nopeisiin kysymyksiin etuuksien perusteista, hakemismenettelystä, asian käsittelyvaiheesta tai etuuden määrästä ja maksamisesta.

Työnantaja-asiakkaille

020 692 235

Vakuutuspiirit

Katso yhteystiedot osoitteessa

www.kela.fi/vakuutuspiirit

Päivystyspuhelin medialle

040 733 5221

Tilastopuhelin medialle

050 5517 960

PÄÄTOIMITALO

Nordenskiöldinkatu 12

PL 450, 00101 Helsinki

Puhelin 020 634 11

etunimi.sukunimi@kela.fi

www.kela.fi

”Kela on tehokas
ja luotettava
sosiaaliturvan
toimeenpanija”

Liisa Hyssälä